

Edita Adlerová

Jak chcete žít bez naděje?

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

1/2018 / ročník XXVIII / 29 Kč

9 Školní vzdělanost – naděje indických dětí
20 Hrabě Buquoy, reformátor sociální péče

18 Osudové osmičky
24 500 let reformace

Nová Střední odborná škola svatého Jana Boska v Kroměříži

všestranný osobnostní a profesní rozvoj
v křesťanském duchu

učňovské obory

(později s možností získat maturitní zkoušku)

Lesní mechanizátor

Opravář lesnických strojů

Zemědělec – farmář

Zahradník ve třech zaměřeních:

pro pěstování lesa,

pro okrasné zahradnictví,

pro vinohradnictví a vinařství

odbornost a celkový růst žáků

zdravá náročnost

víra, důvěra a otevřenost

salesiánská výchova

příjemné a výchovné prostředí

Vyučování škola zahájí

1. 9. 2018.

Škola bude mít vlastní internát
a středisko volného času.

Informace podá

Mgr. Zdislava Vyvozilová

vedoucí Centra pro školy

Arcibiskupství olomoucké

tel.: **587 405 243**

vyvozilovaz@arcibol.cz

www.ado.cz

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Mám ráda hozené rukavice!
Edita Adlerová
- 9 **adopce na dálku**
Školní vzdělanost – naděje
indických dětí
- 12 **historie**
Výchova kněží v Čechách
- 14 **jubileum Fatimy**
V „kůži“ fatimských pasáčků
- 16 **výročí**
Kde domov není jenom slovo
- 18 **historie**
Osudové „osmičky“
- 20 **historie**
Hrabě Buquoy, reformátor
sociální péče
- 22 **svědectví**
Ošetřit umírajícím duši
- 24 **500 let reformace**
Zpočátku mne dráždilo,
že chybí pokání
- 26 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává: Biskupství
královéhradecké, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové.

Adresa redakce: Tiskové oddělení,
Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové, tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Garamon s. r. o.
Hradec Králové.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové, č. ú. 1016004393
/5500, variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Radost a pokoj

Snad se nám během posledních volných dnů uplynulého roku podařilo věnovat chvíli i sobě samým. Zhodnotit, poděkovat, ale i odprosit. Pak jsme zcela jistě, třeba když jsme měnili kalendáře, mohli začít s nádechem, podvědomě odkazujícím na vdech Stvořitele Adamovi, či Zmrtvýchvstalého nejistým učedníkům.

Dle všeho můžeme počítat alespoň s jedním, a to, že o rocích končících osmičkou budeme v nastávajících měsících hodně slyšet a snad i číst. Vždyť ty nejvýznamnější letopočty defilují v mysli jaksi automaticky samy: 1968, 1948, 1938, 1918, 1848, 1618 či 1348.

Opírání se o numerologii by bylo smutným projevem nedůvěry v Boží slovo. Pouchením z historie, letos zvláště té, která se odehrála v roce 1918, ale vlastně i v roce 1618, se však můžeme podívat sami na sebe dnes často opomíjenou optikou. Mír a svoboda, které jsou společným jmenovatelem všech uvedených milníků, nebyly nikdy samozřejmostí. Vděčnost za pro nás v posledních dekadách už tyto vžitě danosti by měla pomoci i k posílení radosti. Radost pak působí pokoj.

Radost a pokoj. Přejme si, aby snad někdy i únavná vánoční repetice těchto dvou evangelních slov se nám vryla do srdce. Takto inspirovaný životní sloh sám nabídne prostor pro znovuobjevení a znovupřijetí Ježíšova poselství.

Mám ráda hozené rukavice!

Její temně zabarvený hlas posluchače strhne k rozjímání o životě, lásce a bolesti. Naléhavost, která vyzařuje z jejího projevu, ji předurčila pro dramatický život nejen na prknech, která znamenají svět. **Edita Adlerová** se narodila v Pardubicích, ale jedno město jí bylo příliš těsné...

Edita Adlerová – jméno, které logicky nabízí myšlenky o vašich židovských předcích?

Máte pravdu. Jméno je typické pro toto etnikum. Mně se vždycky moc líbilo. Když vezmete jeho význam, tak slovo „adler“ se německy překládá „orel“. K tomu křestní jméno Edita znamená „šťastná válka“. Nevím, čím bych si musela takové silné mluvící jméno zasloužit třeba u indiánů, ale i tak je toto spojení vlastně poměrně dobrá výbava do života. A jako umělecké jméno zní pěkně.

Jak se tedy dostali vaši předkové do Čech?

Židovské kořeny naší rodiny ani genezi přesunů, odkud vlastně pocházíme, neznáme. Historii našeho původu a vůbec uvědomění si stigmatu, které s sebou nese, jsme jako rodina pocítili nejvíce až během II. světové války. Zrovna jsem obdržela paměti mého otce, kde je vše popsáno. Byla to velmi dramatická doba, myslím, že my si dnes něco takového stěží představíme. Moji prarodiče jako mladí a svobodní lidé utekli před Hitlerem do Palestiny, neboť stát Izrael vznikl až později. Jejich rodiče je od tohoto kroku zrazovali, psali jim i rozhořčené dopisy o tom, že jsme ve 20. století a že snad zešíleli, když si myslí, že by nějaké takové zvěrstvo, které hrozilo, bylo v civilizovaném světě možné. Oni je naštěstí neposlechli a uprchli. V Palestině zažili budování prvních kibuců, žili velmi skromně. Přesto se dokázali vzít a přivedli na svět dva syny – Uriho a Gada, mého otce.

Babička rodila ve městě Affula u Nazaretu v porodnici, což byl prý na místní poměry velký luxus. Postupem času se situace v zemi velmi přiostrčila a oni se rozhodli vrátit do Čech za rodinou. Bylo po válce, rok 1948.

Pokud se člověku dobře daří, má část svého času a energie věnovat někam, kde je to potřeba a to nezištně. Jde o přirozenou lidskou solidaritu, která kdyby fungovala masově, hodně věcí by se na světě řešilo úplně hladce.

Po celou dobu pobytu v Palestině se jim nepodařilo s nikým v Čechách navázat kontakt. O vyhlazení celé naší zbylé rodiny, která ve víře, že lidé si přece tak hrozné věci v civilizovaném věku nemohou dělat, zůstala, a všichni následně byli odvlčeni do koncentračních táborů, kde zahynuli, se dozvěděli až tváří v tvář kruté realitě. Přicestovali z Izraele se dvěma malými syny ilegálně. V podpalubí lodí. Uri, bratr mého otce, tvrdou aklimatizaci nepřežil. Bylo mu šest let. Můj otec, v té době čtyřletý, přežil.

Jak jste se dostala k umění?

Vlastně jsem nikdy nic jiného nedělala. Rodiče mě začali vodit do dětského sboru už ve třech a půl letech. Potom jsem onemocněla a nesměla do kolektivu, takže sbor nepřipadal v úvahu. Paní učitelka tehdy prý prohlásila, že jsem šikovná a že by byla škoda se zpěvem úplně přestat. Začala jsem tedy ve svých čtyřech letech docházet na individuální hodiny zpěvu. Bylo to všechno pro mě takové přirozené. Moc jsem sice neuměla vyslovovat „r“ a „ř“, ale to vyřešila logopedie. Taky mě bavilo zpívat před lidmi na večírcích hudební školy. Pamatuji se, že za první takové vystoupení jsem od maminky dostala velblouda – tedy plyšového. Takže moje další směřování na konzervatoř a potom i mé další umělecké působení a život s hudbou z toho prostě vypluly.

Váš jižanský zjev vám jistě v oboru pomáhá, jste na jevišti velmi atraktivní. Máte s tím spojenou nějakou historku?

Zjev je na jevišti či pódiu jistě velmi podstatný. Já mám takové ty příhody, kdy mě publikum opravdu zařazuje spíš do jižních zemí, často do Španělska a to i vlivem repertoáru, protože kromě Carmen zpívám mnoho hudební literatury právě z této země a celé je to zakomponováno v jednom z mých projektů „Španělský večer s Carmen“. Ale jednou se mi stalo, že jsem zpívala v řecké Soluni židovské sefardské písně s orchestrem a vynikajícím izraelským dirigentem Benajminem Ashkenazim. Akci organizovala izraelská ambasáda v Řecku pro Izraelce, kteří přežili odsun, nebo pro jejich potomky. Po koncertě za mnou přišlo hodně lidí z publika a chtěli

se mnou mluvit. Všichni do jednoho na mě spustili hebrejsky. Divili se, jak je možné, že já nemluvím, když tak vypadám, a hlavně má výslovnost že byla precizní. Samozřejmě, že jsem byla potěšena, ale faktem je, že takhle člověk vlastně mate tělem.

77 Co je vaším oborem?

Můj obor – jsem tak zvaný mezzosoprán, což je velké štěstí. Není nás moc těch opravdových mezzosopránů. Jde o to, aby to nebyl soprán, který se nedostane do výšek. Jde o přirozeně tmavší a pestrou barvu hlasu. Jde o schopnost jít v rozsahu hlasu dolů i nahoru. Je toho přirozeně mnohem víc, co je určující, ale právě ta možnost se pohybovat v tak velkém rozmezí, je báječná. Co se týče tématu růstu pěvkyně, já mohu mluvit pouze za sebe, protože každá pěvkyně roste naprosto individuálně. U mne to bylo takové spontánní, jako vše v mém životě. Procházela jsem různými příležitostmi a s každou jsem se ztotožnila. Neumím dělat vše jen tak povrchně. Má to výhody i nevýhody. V dnešním životním tempu se možná obecně víc cení takové ti rychlíci, co vše jen tak nahodí, práci zdánlivě odvedou a běží dál. Já jsem nicméně ve svém způsobu hlubšího pronikání do věcí spokojená. Přináší to naprosto jiný typ prožitků a hlavně se nikdy nemusíte za nic stydět. A to je pro mne životně důležité.

77 Po absolvování konzervatoře jste dostala angažmá v Plzni a hned do titulní role v opeře Carmen. Nebyla to na mladé děvče kláda? Vždyť ani emočně jste nemohla být vyzrálá?

Má osobní umělecká historie spojená s touto rolí je opravdu určující pro celý můj profesní život. Carmen je velmi náročná role, je to jedna z největších mezzosopránových rolí a zpívají ji zpravidla vyzrálé pěvkyně. Pro její plnohodnotnou interpretaci potřebujete mít dobrou pěveckou techniku, fyzickou kondici, pohybový talent a průpravu, včetně osobních životních zkušeností pro pochopení role. Já jsem se k této roli dostala, jak se říká, jako slepý k houslím. V mých osmnácti letech mě vzala moje paní profesorka zpěvu Svata Šubrtová na náhled konkurzu, abych viděla, jak taková věc probíhá, a co mě v budoucnu přibližně čeká. Předzpívat jeli moji dva starší spolužáci, kteří se ucházeli o angažmá nebo roli v divadle J. K. Tyla v Plzni. Seděla jsem v rohu a pozorovala, jak je tehdejší pan šéf plzeňské opery, všemi milovaný Pepiček Chaloupka, zkouší u klavíru. Když oba dozpívali, podíval se na mně s tím, ať mu jdu taky něco zazpívat. Zrovna jsem uměla Habaneru, nejslavnější árii z Carmen od Bizeta. Tak jsem ji jen tak mimoděk zazpívala. On na to, že jestli chci, můžu si stříhnout celou roli, ale to bych se jí musela naučit za tři

◀ Gershwin á la Adlerová, foto Josef Bláha

měsíce, kdy je termín představení, který by mi mohl dát. Nadšeně jsem souhlasila, netušila jsem v té době, jak moc je role Carmen obsáhlá po všech stránkách. Vždyť jsem přeci uměla už jednu písničku... Paní profesorka byla na rozpacích, stála tam poměrně vyděšeně, ale ten experiment ji lákal. Nakonec souhlasila a uvolila se, že mě připraví. Následující tři měsíce jsem prožila intenzívně s Carmen. Učila jsem se a trénovala ve dne v noci. Byl to vysloveně šibeniční termín. Ale naštěstí miluji hozené rukavice. Za tři měsíce od předzpívání jsem skutečně stála na jevišti a zpívala v korektním představení titulní roli. Na to, že jsem ještě nikdy na profesionálních divadelních prknech nestála, ani nezpívala s orchestrem, ani v paruce, kterou mi nacpali na hlavu a přes uši a já zpočátku téměř nic neslyšela, na to všechno to byl, myslím, slušný výkon. Vydržela jsem až do konce a ohlasy nebyly špatné. Pro mne samotnou mělo toto všechno nenahraditelný efekt vysoko položené laťky hned ze začátku mé kariéry. Protože vše, co jsem později mohla srovnat s touto prvopočáteční „kládou“, se jevílo jako slabý odvar a nikdy mně již nic nepřišlo nezvládnutelné.

◀ Adventní koncert s G. Beňačkovou a T. Sršněm, Litomyšl, 2017, foto Patrick Marek

Adventní koncertní turné 2017 absolvovala s Tomášem Sršněm, foto Patrick Marek

77 Ve vašem repertoáru a vaší diskografii máte i židovské písně. Prezentujete je úžasným způsobem. Je vám židovský naturel blízký?

Židovské a sefardské písně zpívám velice ráda. Mám jich ve svém portfoliou opravdu hodně a koncertů s tímto repertoárem na svém kontě také. Ať už s orchestrem, nebo s menšími formacemi, jako třeba s klarinetovým kvartetem. Momentálně jsem v kontaktu s dirigentem Benjamine Ashkenazim, který vytvořil projekt nazvaný Židovská duše. Obsahuje nádherné aranže těchto písní pro orchestr a já mám tu čest, že si mě vybral pro interpretaci. Celá tato krásná spolupráce začala ve Filharmonii Hradec Králové, kde jsme se poznali a kde proběhl i náš společný první koncert. V roce 2018 by mělo proběhnout několik těchto koncertů v evropských metropolích s místními orchestry.

77 Vzhledem k již výše zmíněnému, se nelze nezeptat na španělský repertoár.

Vytvořila jsem projekt, který byl takovou mou vizí, a to je propojit roli Carmen

s flamencem. Tím myslím stylizaci a fúzi včetně aranží do flamenca a propojení právě s další španělskou hudbou a tancem. Po dlouhých letech hledání té správné formy, se vykristalizoval projekt Španělský večer s Carmen. Je to takový večer plný španělské hudby, tance a temperamentu. Tak, jak jsem si to pro Carmen představovala. Vytáhla jsem ji z opery do jejího prostředí. Spolupracuji se skvělými umělci, kteří se přímo autoricky podílí a v tom je to krásné, neboť je to celé autentické. Autorem všech těchto zajímavých aranží a hlavním interpretem je vynikající kytarista a skladatel Miroslav Žára, žák profesora Štěpána Raka. Tanečních úloh se ujaly skvělé flamencové tanečnice, jako například Jana Drdácká, Lola Karpenka, Lucie Bevelaqua nebo Petra Šťastná. Tento projekt je takové moje vymazlené umělecké dítě a jsem na něj velmi pyšná. Hraje se již mnoho let a zase máme další termíny pro rok 2018.

77 Jste umělkyní, jak se říká, na volné noze, nemáte tedy žádné angažmá v kamenných operních domech. Co to obnáší žít se tímto způsobem?

Volná noha je pro mne ideální způsob mé umělecké existence. Má samozřejmě ten zajímavý efekt, že vám absolutně nic a nikdo nezaručuje, jestli přežijete do zítřka, jestli se užitvete, jestli máte zaručenou práci či pravidelný příjem. Ale naučí být sám za sebe plně zodpovědný, starat se o sebe. Podněcuje kreativitu, neboť musíte neustále vymýšlet a produkovat nové věci. Komunikujete se spoustou lidí, k úzké spolupráci si vybíráte jen ty, kteří s vámi konvenují a jsou umělecky podle vašich představ. Hodně cestujete, málo odpočíváte, protože prakticky neustále myslíte na svou práci. Co by se dalo kde a jak. Ale když tu práci milujete, žijete vlastně něčím, co vás naplňuje a baví. Vyžaduje to i jistou dávku odvahy i stálé nasazení. Osobně jsem s tímto způsobem života naprosto ztotožněná a vyhovuje mi.

77 Jeden z vašich koncertů se jmenuje Ave Maria.

Jde o můj stěžejní projekt. Je koncipován z děl skladatelů, kteří zhudebnili tuto mariánskou modlitbu. Lidé bývají překvapeni, kolik skladeb s názvem Ave Maria existuje. Je zajímavé porovnávat, jak který skladatel a v jak kterém slohovém období tento text zpracoval.

77 Často zpíváte i ve světě.

Má práce se vyznačuje tím, že se hodně cestuje. Je potřeba se za posluchači převravit, ať už je to kamkoli. Procestovala jsem kousek světa díky koncertům a jsem za to velmi vděčná. Je to něco, co na svém povolání miluji, co mě posouvá nejen k osobnímu růstu, ale i napříč zeměpisnými délkami a šířkami, ať již jde o Evropu, Káhiru, Dubaj či Maroko. Lidé jsou všude stejní, milují hudbu a když s nimi komunikujete, necítíte žádné společenské ani náboženské předsudky. Prostě se radujeme ze společně prožitého času s krásnou. Říkám si, proč by to takhle už nemohlo zůstat, proč to vždycky někdo pokazí svými osobními mocenskými zájmy.

77 V prosinci jste vystoupila Hradci Králové na benefičním koncertu pro Domácí hospic Duha, který se věnuje umírajícím lidem a jejich rodinám.

Benefiční koncerty jsou pro mne samozřejmostí. Hlídám si, abych každý rok měla nějaké, je to pro mne důležitá rovnováha věcí. Věřím, že pokud se člověku dobře daří, má část svého času a energie věnovat někam, kde je to potřeba, a to nezbytně. Jde o přirozenou lidskou solidaritu, která kdyby fungovala masově, hodně věcí by se na světě řešilo úplně hladce. Navíc nikdy nevíme, kdy pomoc budeme potřebovat i my.

„Víte o zásadním hudebním díle ve vašem životě?“

Dosud byla za celý můj život dvě. Role Carmen G. Bizeta, kterou jsem poprvé zpívala před 27 lety, když mi bylo 19, a dále cyklus písní Petera Liebersona Neruda Songs, které jsem s Filharmonii Hradec Králové zpívala vloni. Obě tato díla mi zásadním způsobem vklouzla do života a stala se mými osudovými. Je zajímavé sledovat, jak se může určité hudební dílo tak moc dostat pod kůži. Projevuje se to tím, že už při setkání s ním cítíte takové zvláštní mrazení, a je vám jasné, že to nebude jen tak. Potom při studiu tím doslova žijete a chcete o všech souvislostech a osudech s tím spojených vědět co nejvíc. A stále to mrazení a husí kůže. Když se blíží produkce, je to až taková katarze. No a když se rozhlédnete, co se událo ve vašem životě za tu dobu kontaktu s tímto dílem, zjistíte, že máte kolem sebe zásadní změny. V myšlení i ve skutečnostech. Je to hodně zvláštní způsob prožívání hudby.

„Na vašem facebookovém profilu všechny udivujete svým zahrádkářským a zavařováním.“

Záleží na tom, kde se zrovna ve svém životě nalézám. Mám asi dobrou vlastnost, že se dokážu radovat z věcí v prostředí, které právě obývám. Jde o to, že vzhledem ke své profesi hodně cestuji, třeba i delší dobu prodlévám někde, kde mám zrovna koncerty. A to si také tak úplně nevybírá, prostě si okamžitě najdu pozitivita toho kterého prostředí a na těch stavím. Když mám zrovna zahradu, jsem zahradnice a samozřejmě logicky plody své práce i zpracuji, to беру jako situační

příležitost nabyt nové zkušenosti a radovat se třeba z darů přírody i z toho, že mohu pečovat a rozdělit se o to všechno, co život nabízí.

„Při své práci jste vychovala dva syny. Jak říká vaše kolegyně Magdalena Kožená, ve vaší branži se moc dětí nerodí. Jsou také umělecky nadaní?“

Moji synové oba studují. Kryštof sociologii na Karlově univerzitě, ale už si z vlastní iniciativy paralelně dodělal i truhlářské učiliště. To mi přijde jako senzační nápad. Kajetán studuje na FAMU fotografii. Tak uvidíme, jestli se bude žít uměním. Každopádně ať už budou dělat cokoli, hlavně je důležité správně se odhadnout a zacílit. To je v dnešním světě téměř neomezených možností a mnoha variant asi to nejtěžší. Ale zase to nese s sebou velkou svobodu, což jim moc přeji.

„Pro mě je kostel to nejlepší místo, kde mohu zpívat. ... mohu se vlastně zpěvem modlit k Bohu i tímto způsobem.“

„Často zpíváte v kostelích. Pomáhá vám to ve vaší víře?“

Koncerty klasické i crossoverové hudby se v dnešní postmoderní době mohou odehrávat v různých prostorech. Někdy i celkem nečekaných. Jsou ale věci a souvislosti, které jsou vyzkoušené a prověřené. Pro mě je kostel to nejlepší místo, kde mohu zpívat. Bývá vždy příznivý co se týče atmosféry, je to místo promodlené. A to jako věřící člověk mohu hodně dobře vnímat a protože v kostele interpretuji pouze sakrální díla, neboli modlitby, mohu se vlastně zpěvem modlit k Bohu i tímto způsobem. Když třeba zpívám text modlitby Ave Maria, neboli Zdrávas Maria, vždy když se dostanu v textu na místo „Ora pro nobis“, snažím se intenzivně myslet a prosit za všechny zúčastněné, které mohu vidět před sebou. Cítím se

v tu chvíli povinná to tak udělat, protože mám v ústech slovo, které může pomoci. Komukoli přítomnému s čímkoli. To jsou třeba pro mne zásadní a mimořádné okamžiky, které prožívám pouze při zpěvu v kostele a samozřejmě mně to v osobní víře velice pomáhá.

„Máte židovské kořeny, ale jste katolička.“

Myslím, že to zase v tak zásadním rozporu není. Nejsem jediná osoba, která má židovské kořeny a přitom se hlásí ke křesťanství. Založením jsem člověk tolerantní, proto moc nechápu, proč lidé spíše nehledají společné momenty, které napomůžou porozumění. Někaké „jak to“ by potom přece vůbec nikoho nenapadlo. Pro mne osobně to začalo v intimní komunikaci s Pannou Marií, která mě vždy v dobách mých největších životních krizí vyvedla zase na světlo. A tak se jí držím už mnoho let. Postupem času jsem byla biřmována a jako katolička se cítím „doma“. Ale to vůbec neznamená, že si nejsem vědomá svých kořenů. Naopak mi to přijde tak, že mám to štěstí mít ve vínku dva velmi silné proudy, které dohromady člověka velice obohacují. A projevuje se to i v hudbě. Mohu stejně dobře procítit Ave Maria jako třeba židovskou píseň „Eli Eli shelo yigamer leolam“, která se zpívá v momentech plety, když se vzpomíná na Židy, kteří zahynuli v transportech za druhé světové války. Takže vlastně vše svým způsobem souvisí se vším.

„Co pro vás víra v životě znamená?“

Ráda bych zde pronesla nějaké líbivé vyznání, jak se tak standardně odpovídá. Takovou odpověď však nemám. Vlastně, mám-li odpovědět upřímně, co vyjadřuje přesně můj osobní stav myslí v souvislosti s významem slova „víra“ v mém životě, je to slovo „boj“. Ale není to boj v negativním slova smyslu, je to takový ten boj „za něco“. Protože mě to za to stojí. Víra je pro mne životně důležitá, bez ní bych žít nemohla. Mám ji úzce spojenou s nadějí. A jak chcete žít bez naděje?

Školní vzdělanost – naděje indických dětí

Bala Jeevan Jyothi (Dát naději a světlo dětem) je název projektu, na kterém Diecézní katolická charita Hradec Králové spolupracuje od roku 2000 s diecézí Belgaum v indickém státě Karnátaka. Jde o finanční podporu školní docházky chudých dětí, známou u nás jako **Adopce na dálku®**.

O pět let později se projekt rozšířil ještě do arcidiecéze Bangalore, v níž funguje pod názvem Asha (Naděje). V polovině listopadu se do jihozápadní Indie za koordinátory a příjemce české pomoci vydal tým, vedený prezidentem Diecézní charity Mons. Josefem Suchárem. V bohatém programu představili hostitelé různé formy pomoci dětem, které by bez příspěví dárců a dalších příznivců nedosáhli ani na základní vzdělání. To je, mimochodem, v Indii povinné a vláda se ho snaží podporovat. Za sponzorovanými dětmi putovala česká výprava do velkých městských i malých venkovských škol obou diecézí. Touha po vzdělání a snaha vymánit se z bezvýchodné chudoby byla všude stejně patrná.

„Neboť u Boha není nic nemožného!“

Prorocká slova archanděla Gabriela nás provázela při návštěvě Mansapuru. Chudá vesnice v diecézi Belgaum, jejíž obyvatelé se živí nejčastěji sběrem a prodejem dřeva, se pro mnohé stala symbolem naděje a křesťanské pomoci. Ono listopadové dopoledne jsme mezi nuznými domky pochopili, že plným právem. „*Tak to je on,*“ ukázal Mons. Suchár na rozpadající se původní kostel sv. Josefa. „*Tím to všechno začalo. Když jsem tady byl v roce 2006 s naším projektem Adopce na dálku® poprvé, uviděl jsem děti sedící místo v lavicích na zemi před farou. Zchátralý kostel sloužil*

zároveň jako škola. Místní toužili po větším. Každá rodina na jeho stavbu přispěla pěti sty rupií, vdovy daly 250. Ale pořád to nestačilo. To patrocínium bylo zavazující. Kostel sv. Josefa ve farnosti sv. Josefa. Já jsem taky Josef. Když najdeme tisíc Josefů, z nichž každý dá tisíc korun, říkal jsem si ... tak se po návratu domů zrodila veřejná sbírka, která přinesla prostředky na stavbu nového kostela. Bezmála jeden milión korun.“

Po překonání řady byrokratických problémů se v průběhu roku 2008 indickým partnerům podařilo získat vhodný pozemek. V září 2009 Josef Suchár požehnal základní kámen, v květnu 2012 biskup Jan Vokál nový kostel v Mansapuru

◀ Základní škola sv. Antonína v Belgaum

◀ Assangi, školní autobus

Večerní vzdělávání v Bangalore

vysvětil. Procházíme jím v poledním ostrém slunci, které prostupuje nejen okny, ale i proskleným křížem ve střeše, odkazujícím k inspiraci v Orlických horách. Stejně jako kopie soch z Neratova. Panny Marie, jíž byly připisovány četné zázraky, a sv. Josefa. Byla to smělá myšlenka, postavit takový kostel na chudém indickém venkově.

„Takhle o tom neuvažuji“, ujišťuje mě Josef Suchár. „Mám rád proces vzniku, tvoření, budování. Když je hotovo, jdu dál. Samozřejmě, že mám radost a že mě dokončené dílo těší. Ale vítězoslavně nejásám, ani se neohlížím, zda mi ti, jimž bylo určeno, vděčně kynou.“

Našlo se tisíc Josefů, najde se tisíc Marií

Už při dostavbě kostela přišli představitelé diecéze Belgaum s prosbou o pomoc při stavbě školy, která v Mansapuru dosud chyběla. Její základní kámen požehnali biskupové Jan Vokál a Peter Machado ve stejný den, kdy posvětili kostel. Hlavní starost o dílo byla svěřena řádovým sestrám Panny Marie, Královny apoštolů. A kde vzít na školu peníze?

„Řekl jsem si tenkrát, že když se našlo tisíc Josefů, začneme hledat tisíc Marií,“ vrátil se v čase Mons. Suchár. „Když tisíc Marií daruje po tisíci korunách, pomůžou školu pro chudé děti zčásti postavit. A když tisíc Marií poprosí o pomoc své blízké, dostavíme ji celou. To se, díky

Divine Mercy, studenti teologie

štedrým dárcům podobně jako v případě kostela sv. Josefa, povedlo. Za to se sluší poděkovat.“

445 dětí navštěvuje ve školním roce 2017/2018 školu v Mansapuru. Od školky po pátou třídu. Ti, co ji dokončí, příští rok nastoupí do šesté. Tu zatím nemají, vzhledem k tomu, že jde o novou školu, která „roste“ se svými žáky, vysvětluje mi sestra Adriana, ředitelka školy v Mansapuru. Její budova je na zdejší poměry výjimečná, třípatrová. Mezi vzrostlou zelení, v níž převládají kokosové palmy, se tyčí jako rozhledna. Velké světlé učebny, klasické školní lavice. Dvanáct pedagogů, z toho jeden muž. Ve škole pomáhá pět řádových sester, jejichž dům je součástí areálu. Děti sem míří z patnácti okolních vesnic, vzdálených od tří do dvanácti kilometrů. Za vzděláním je vozí čtyři školní autobusy. Jeden z nich je tak trochu český, pořízený za prostředky z Tříkrálové sbírky.

V doprovodu sestry Adriany se vydáváme do vesnice. Míříme do rodiny, jejíž syn Denis studuje díky českým dárcům. Rodina Ludmily Rychtářové podporuje žáka 10. třídy pátý rok. Když se v přítmi chudého domku setkají indická maminka, která dala 15letému Denisovi život, a „česká teta“ z Hradce Králové, která ho podpořila ve vzdělání, přejdou počáteční rozpaky v neskrývané dojetí všech přítomných. Dozvídáme se, že Denis chce pokračovat ve studiu dvouletým kurzem, který je přípravou na univerzitu. Taky, že

má bratra, který je v deváté třídě a v době naší návštěvy ve škole, takže shledání přihlížejí jenom maminka a tatínek. Tak ještě drobné dárky, společná fotografie a jedeme dál. Myslím na slova biskupa v Belgaum Petera Machada o podpoře vzdělávání jako „vzdělávací revoluci“ v Indii.

Vzdělaná mládež změní Indii

„Privátní školy jsou na mnohem vyšší úrovni a rodiče jim dávají přednost. Týká se to i katolických škol, do kterých v diecézi chodí 25 tisíc dětí. Měřítkem úspěšnosti školy je dobrá výuka angličtiny. Otevírá brány k lepším učebnicím, vyšším studiím, k IT oborům, ale i k lepšímu obecnému přehledu. Pomáhá odstraňovat sociální nerovnosti a kastovní systém. Jsem pevně přesvědčen, že vzdělaná mládež změní Indii!“

Přesvědčit se o tom máme možnost v hlavním městě státu Karnátaka Bangalore, kde tamní arcibiskupství zřizuje dobročinný fond Asha Charitable Trust. Díky jeho podpoře studuje i Daniel.

„Pocházím z vesnice vzdálené asi 60 km od Bangalore,“ řekl nám při našem setkání. „Otec pracoval v továrně na hedvábí. Žili jsme si docela dobře a šťastně. V roce 2002 ale otec ztratil práci, rodina na tom byla finančně velmi špatně. Já i starší bratr jsme v té době chodili do státní školy, kde nebyla možnost učit se anglicky. Bratr

neudělal závěrečné zkoušky, nyní pracuje jako drobný automechanik. Rodiče chtěli, abych alespoň já mohl studovat. Proto se obrátili na ASHA a já začal navštěvovat školu s výukou angličtiny. Po dokončení základní školy jsem se přestěhoval do města Mangalore, asi 400 km od Bangaloru. Tam jsem absolvoval předuniverzitní kurz. Následovalo bakalářské studium ve vědních oborech fyzika, chemie a matematika, nyní pokračuji v magisterském studiu fyziky. Protože jsem měl během bakalářského studia dobré výsledky, dostal jsem na univerzitě místo, které je placené státem. To znamená, že nemusím platit školné. V současné době mně zbývá ještě 18 měsíců. Potom bych si chtěl udělat doktorát a pracovat jako profesor fyziky. Rád bych poděkoval své dárkyni Marii, která mě podporovala deset let. Mimochodem, je učitelkou angličtiny.“

Chci jednou oplatit to, co jsem dostala já

Deset let je podporovaná také Arogya Maria, která v současné době navštěvuje tříletý bankovní kurz. „V naší rodině jsme čtyři,“ dozvídáme se. „Mojí rodiče, já a můj mladší bratr. Můj otec pracuje

jako kuchař v hotelu. Také naše rodina se potýkala s nízkými příjmy. Když jsem chodila do páté třídy, začala mě podporovat ASHA. Jsem za to velmi vděčná, protože naše rodina by si nemohla dovolit podporovat mě ve studiu. Po dokončení základní školy jsem nastoupila na dívčí střední školu, kde jsem měla velmi dobré výsledky. Poté jsem dokončila bakalářské studium, obor vedení obchodu. I to bylo možné díky ASHA. Do budoucna bych chtěla najít zaměstnání v bance a potom sama podporovat nějaké dítě, které potřebuje pomoci ve studiu. Můj sen je oplatit to, co jsem dostala já.“

Dárci projektu Adopce na dálku® a Tříkrálové sbírky nepodporují jenom děti základních, středních a vysokých škol. Díky nim získali dospělí muži řidičské průkazy, matky od rodin se vyučily švadlenami. Jejich životní úroveň se díky tomu výrazně změnila k lepšímu. Při setkání s nimi jsem si vzpomněla na slova Matky Terezy, které se Indie stala domovem. „Sami víme, že to, co děláme, je kapkou do moře. Ale kdyby tahle kapka v moři nebyla, chyběla by tam.“

Eva Zálešáková)

(Návštěva rodin v Belgaum

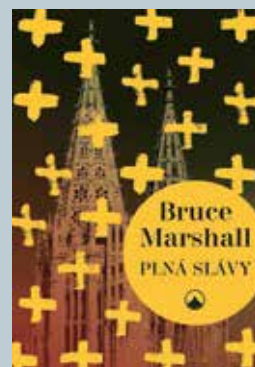
(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Králové
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Bruce Marshall

Plná slávy

Prostřednictvím kněze Edmunda Smitha se seznamujeme s jeho radostmi, bolestmi i ovečkami v jeho skotské farnosti. Román zachycuje dobu od r. 1908 po začátek druhé světové války. Brož., 256 s., 299 Kč

Alberto Reyes Pías

Já, Bůh a Fidel

Knězem na komunistické Kubě

Temperamentní autor vydává svědectví o své klikaté cestě ke kněžství během režimu Fidela Castra. Vyprávění nepostrádá hloubku – mezi řádky osobního příběhu mnohokrát zasvítí vyzrálá duchovní moudrost. Brož., 176 s., 249 Kč

Výchova kněží v Čechách

Dny všední i sváteční v královéhradeckém biskupském semináři

Díl II. Seminář s diecézním teologickým institutem od roku 1802 do konce 19. století

Ve druhém díle našeho seriálu se podíváme na druhou etapu dějin královéhradeckého semináře, tedy na dobu semináře s teologickým institutem.

Po zrušení generálních seminářů se v diecézích projevil nedostatek kněží. Biskupové proto byli nuceni situaci řešit. Nejinak tomu bylo i v královéhradecké diecézi. V roce 1802 biskup Maria Tadeáš hrabě z Trautmannsdorfu provedl významnou reformu. Prosadil znovuotevření gymnázia v Německém, dnes Havlíčkově Brodě a na základech původního kněžského domu vznikly v Hradci Králové dvě nové instituce – seminář a diecézní teologický institut. Uchazeči o kněžské povolání tak mohli studovat i prodělat formaci přímo v Hradci Králové. Biskup Trautmannsdorf tak poskytl možnost studovat širšímu okruhu zájemců.

Nedostatek kněží vedl k zřízení semináře

V čele semináře stál nejprve rektor, poté k němu přibyl vicerektor a spirituál. V dohledu nad pořádkem jim pomáhali prefekti z řad studentů. Také biskup Trautmannsdorf vydal pro nový seminář svá statuta. Seminář si v nich představoval jakési cvičiště, které má připravit mladé muže k práci mezi věřícími. Zvláště biskup nařizoval, aby se budoucí kněží naučili jazyk, kterým budou v budoucnu komunikovat s osobami svěřenými do jejich péče, tedy v našich podmínkách

češtinu, to platilo i pro bohoslovce německé národnosti. V semináři se vůbec neměly ani trpět národnostní rozbroje, ani vyvyšování se z různých důvodů např. kvůli vyšší vzdělanosti.

” Zvláště biskup nařizoval, aby se budoucí kněží naučili jazyk ... tedy v našich podmínkách češtinu, to platilo i pro bohoslovce německé národnosti. V semináři se vůbec neměly ani trpět národnostní rozbroje.

Bohoslovci se měli v semináři také naučit správně úřadovat a korespondovat s úřady. K tomu sloužil zvláštní předmět – písemný styk v duchovní správě. Statuta také výslovně zakazují bohoslovcům kouření tabáku, neboť se to dle dobového mínění neslučovalo s duchovním stavem. V ostatních aspektech se povinnosti alumnů v mnohém nelišily od dob minulých, pouze se upustilo od trestů postem a vězením.

Na pokojích bydleli alumní po dvou i více, vždy měli dvě sady povlečení, jednu v prádle a druhou na lůžku. Koncem 19. století už seminární budova přestávala vyhovovat, topilo st stále dřevem. Na ubikacích dokonce vykonávali seminariisté i osobní hygienu.

V čele diecézního teologického institutu stál prodirektor a výuku obstarávali profesori zkoušení na teologické fakultě v Praze. Tě byl institut do roku 1830 podřízen. Do roku 1815 trvalo studium tři, posléze čtyři roky.

Tříletý kurz

vypadal takto:

- **1. ročník:** církevní dějiny a biblistika Starého a Nového zákona.
- **2. ročník:** církevní právo a dogmatika.
- **3. ročník:** morální a pastorální teologie, katechetika a metodika.

Čtyřletý kurz

- **1. ročník:** církevní dějiny a starozákonní biblistika, obojí týdně 9 hodin. Dále mimořádná přednáška 2 hodiny týdně týkající se východních jazyků.

◀ Dnešní teologický institut

- **2. ročník:** novozákonní biblistika týdně 9 hodin, 5 hodin církevního práva a 2 hodiny všeobecné pedagogiky.
- **3. ročník:** dogmatika a morálka, obojí 9 hodin týdně.
- **4. ročník:** 9 hodin týdně přípravy na pastorační činnost a dále katechetika a metodika spojeně dohromady 5 hodin. V roce 1819 k tomu bylo připojeno 5 hodin týdně výuky polního hospodářství.

V roce 1845 se začal přednášet nový předmět – metody výuky hluchoněmých. Nejprve se v semináři výuka prováděla na jednom, posléze na dvou hluchoněmých. Roku 1857 se fundamentální teologie přesunula na místo církevních dějin do prvního ročníku studia a podle soudobých zpráv představovala pro první ročník problematický předmět, co do náročnosti. Po roce 1859 došlo k přeložení přednášek církevních dějin z prvního do třetího ročníku, církevního práva z druhého do čtvrtého ročníku. Úplně zrušeny byly přednášky východních jazyků. Roku 1880 začaly přednášky ze scholastiky a roku 1890 také z filosofie. Roku 1860 byla v semináři určena za přednáškový jazyk latina, v ní se rovněž skládaly i zkoušky. Národních jazyků se užívalo pouze v praktických cvičeních. Studenti měli často s latinou problémy.

Některé předměty navštěvovali i laici

Klasifikace v ústavu nebyla příliš přísná, většina studentů byla hodnocena „výborně“ což vytváří dojem „domáckého“ typu semináře. V klasifikaci byly sledovány povinné a mimořádné předměty, u nich počet zapsaných studentů, kteří studovali soukromě a byli zkoušeni, stejně tak počet případných studujících z jiných zemí. Z řádných předmětů byly zkoušky semestrální, z mimořádných pak roční. Sledován byl počet stipendistů, platících a studentů osvobozených od platby za studium. Stupně klasifikace byly celkem čtyři: 1 s vyznamenáním, 1, 2 a 3. Zaznamenával se i počet nezkoušených studentů. V případě nemoci, nebo nevyhovujícího hodnocení si mohli studenti zkoušky přesunout do dalšího ročníku. Až na výjimky se prakticky neobjevují zmínky o kázeňských trestech nebo vyloučeních.

Významnou součástí semináře i teologického institutu byla knihovna. Najdeme v ní kromě katolické teologické literatury i díla nekatolických teologů, stejně jako cestopisy a příručky, například pro chovatele nebo pěstitelé. Jazykově se jednalo většinou o díla německá a latinská, ale našli bychom samozřejmě i češtinu, ale

také francouzštinu, hebrejštinu a řečtinu, syrštinu a arabštinu. Fond seminární knihovny obohacoval také lokální pojízdné knihovny organizované studenty semináře, které zajížděly za svými čtenáři do různých míst diecéze.

V semináři studovali kromě chlapců z diecéze také členové řádů působících v diecézi, servité z Králík i premonstráti z Želivi. V roce 1858 do hradeckého semináře přišel studovat pastorační teologii jeden alumnus z diecéze Sankt Pönten. Složil zkoušku privátně a s dobrým prospěchem. Mimořádné předměty pak navštěvovali i laici, jako například přednášky z pedagogiky, nebo hospodářství.

Na životě diecéze se podílel také profesorský sbor. Kromě publikační činnosti v různých periodikách, z nichž můžeme jmenovat například Časopis katolického duchovenstva a vydávání vlastních prací, učebních pomůcek, také profesori z titulu své funkce tvořili komisi u farních konkursů či byli cenzory. Někteří profesori byli přisedící církevního soudu, nebo konzistoře. Na konzistoři působili i někteří absolventi semináře. Řada profesorů studovala ve Vídni na tzv. Frintaneu, což byl prestižní ústav vzdělávající světský klérus. K dosažení profesorského místa v Hradci Králové bylo nutné se podrobit přísné komisionální zkoušce na teologické fakultě v Praze.

Mezi významnými osobnostmi, které na teologickém institutu v Hradci Králové působili, můžeme jmenovat například Josefa Liboslava Zieglera, nebo královéhradeckého biskupa Eduarda Brynychy.

Ve století 20. ke čtyřem ročníkům studia přibyl ještě ročník 5. a i nadále si zdejší studia udržela vysokou úroveň. Existenci semináře pak přerušily změny související s komunistickým režimem v r. 1950. Po roce 1989 se již seminář v Hradci Králové sice nepodařilo obnovit, ale přesto vznikl jakýsi duchovní nástupce, kterým je současný Diecézní teologický institut.

V „kúži“ fatimských pasáčků

Již od prvního dne **putování s Pannou Marií Fatimskou** až do rozloučení a předání této milostné sochy slovinskému národu jsem si připadal jako tři malí pasáčci, Lucie, Hyacinta a František, tenkrát v roce 1917, když se jim zjevovala Panna Maria. Ty při loňském putování představovali Kateřina, Klára a Jakub.

Tak jako oni přicházeli pěšky a určitě s velikou radostí do Cova da Iria, aby se setkali s krásnou Paní, tak i my jsme putovali našimi katedrálami a krásnými poutními místy, abychom na tato místa doprovodili milostnou sochu Panny Marie z Fatimy. Mým největším zážitkem a zkušeností bylo pozorovat zástupy lidí, které se alespoň na malou chvíli chtěly přiblížit k soše Panny Marie, aby jí svěřily své prosby, starosti a díky a aby se jí z vděčnosti mohli poklonit a dotknout. Sestra Lucie ve svých vzpomínkách píše:

„Když se přiblížila hodina zjevení, musela jsem se s Hyacintou a Františkem protlačit velkým zástupem lidí, kteří nás stěží nechávali projít. Cesty byly plné lidí“. I já jsem měl někdy problém, abych se zástupem lidí k Panně Marii vůbec dostal, podobně, jako tomu bylo na posvátném Velehradě či na Svatém Hostýně.

Sestra Lucie dále pokračuje: *„Mnoho lidí, i vznešené dámy a páni, se tlačili zástupem kolem nás, padali na kolena a prosili, abychom předložili Panně Marii*

jejich záležitosti. Jiní, kterým se nepodařilo dostat se až k nám, volali zdaleka: „Pro lásku Boží, poproste Pannu Marii, ať uzdraví mého chromého syna!“ Jiný volal: „Ať uzdraví mé slepé dítě!“ A opět jiný: „Mé dítě je hluché!“ „Ať se mi vrátí domů manžel, syn z války!“ „Ať obrátí jednoho hříšníka!“ „Ať mě uzdraví z tuberkulózy!“ Bylo tam vidět všechny druhy lidského utrpení“.

Ano, i já jsem si připadal, jako bych během jednoho měsíce viděl všechny druhy

Ohlédnutí se za slavením jubilea Fatimy 2018

Vnímáme-li správně podstatu události v roce 1917 v Portugalsku-Fatimě, je jasné, že jde o skutečnost, kterou chce Bůh. Není to tak, že to chce Panna Maria nebo katolická církev. Panna Maria tuto vůli Boží přijímá. Církev – to je mystické Tělo Kristovo, se pak s touto vůli Boží ztotožňuje.

To, co je Fatima, je vyjádřeno samotnou vizionářkou Lucií de Santos, která cituje slova Panny Marie ze zjevení 13. června 1917. Panna Maria říká: *„Bůh chce, aby mě (Pannu Marii) lidé více poznali a milovali a ty (Lucie) jim v tom máš pomoci. Chce ustanovit ve světě úctu k mému*

Neposkvrněnému Srdci.“ A zde pak je ovoce, které plyne z modlitby sv. růžence, síly svěření a zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a daru milosti prvních mariánských sobot.

Při zjevení o měsíc později 13. července 1917 hovoří konkrétně o síle zasvěcení, právě o smírných svatých přijímání na první sobotu a o úctě – kultu jejího Neposkvrněného Srdce.

Současně děti v mystickém vytržení viděly neskutečnou hrůzu a Panna Maria dodává: *„Viděli jste peklo, kam přicházejí duše ubohých hříšníků. Aby byly zachráněny, chce Bůh ustanovit ve světě úctu k mému Neposkvrněnému Srdci.“*

Děti tedy viděly tři roviny: transcendentní (nadpřirozeno – peklo), kultovní (úcta k Neposkvrněnému Srdci) a spásonosnou – záchrana lidských duší. Zde je pak síla a dynamika příslibu: *„Mé Neposkvrněné Srdce zvítězí.“*

Slavit Jubileum Fatimy, organizovat národní pouť, putování sochy Panny Marie aj. – to má význam pouze a jedině, pokud poznáme a přijmeme. Tak jako již při 1. národní pouti do Fatimy v roce 2003 napsal tehdejší královéhradecký biskup Dominik Duka: *„Díky všem, kdo prožijí a pochopí poselství Fatimy pro tyto dny.“*

Pavel Dokládál

☛ Kateřina, Klára a Jakub v Koclířově 7. října 2017 při slavnostní bohoslužbě

☛ Anděl Míru v Koclířově

lidských utrpení. Tlouklo mi srdce a byl jsem naplněn velikou vděčností, když jsem mohl na vlastní oči vidět stovky a tisíce lidí, kteří se chtěli přiblížit k Panně Marii. Nejednalo se o nějaký rozrůzný dav, jako tomu bývá v nákupních střediscích či sportovních zápasech. Byl to zástup lidí, který přicházel s otevřeným srdcem, aby se setkal s Ježíšovou matkou, matkou, která čeká a netrpělivě vyhlíží své děti, a která je chce shromáždit u svého Syna. Lidé nejrůznějšího věku, postavení, z nejrůznějších řad a stavů přicházeli za Pannou Marii, protože věděli, že matka nemůže odmítnout malé dítě v peřince ani člověka na sklonku života, že neodmítne člověka na pokraji společnosti ani duši zašpiněnou hříchem. Její tvář vyzařující lásku a něhu musela prolomit nejedno zatvrzelé, smutné a ztrápené srdce a naplnit ho pokojem, nadějí a odvahou kráčet dál.

Mám před očima slzy a rozzářené oči

Mohli bychom říci, že v kostele pláčou jen staré babičky nad osudem svých dětí, ale budu mít ještě dlouhou dobu před očima slzy a rozzářené oči mladé dívky, pokorně klečící u Panny Marie. Ještě dlouho budu vzpomínat na lidi, kteří i z posledních sil

poklekali před krásnou Paní, aby jí vzdali díky. Také vzpomínám na lidi, kteří přišli s nejrůznějšími tělesnými i duševními problémy a nemocemi, aby je svěřili krásné Paní. Vždyť kolik jen pamětních obrázků s Pannou Marii jsme rozdali pro lidi, kteří nemohli přijet, kteří jsou upoutáni na lůžko a kteří třeba ani nechtěli přijet. „*Můj vnuk se mnou nechtěl jet, přišlo mu to zbytečné, ale chci mu vzít obrázek*“, byla odpověď jedné paní.

Proměna lhostejných duší a zatvrzelých srdcí

Určitě přicházeli i lidé pochybující a hledající a myslím si, že Mariin pohled se dotkl mnoha lhostejných duší a zatvrzelých srdcí. Silným momentem bylo také vidět dvě nevidomé sestry, které přišly přivítat Fatimskou sochu Panny Marie v Českých Budějovicích. Někdo si mohl říci: Proč vlastně přišly? Vždyť stejně nic neuvidí? Duchovní zrak však často vidí více, než ten lidský a jejich hluboká víra je jistě naplnila velikým pokojem.

A s takovými a mnoha dalšími zkušenostmi a prožitky jsme putovali až do onoho dlouho očekávaného 7. října 2017, kdy měla být naše země odevzdána Panně Marii a skrze Ni zasvěcená

Bohu. Také jsme se modlili za příhodné počasí pro tento veliký den. Počasí nakonec bylo nejen příhodné, ale i autentické, autentické se 13. říjnem 1917. I když se nejednalo o prudký, dlouho trvající déšť, když jsme dělali prostor liturgickému průvodu, aby se vůbec dostal mezi tolika lidmi na hlavní tribunu, kde měla být sloužena slavnostní mše svatá, opět se mi vybavila slova sestry Lucie: „*Lidé přišli v zástupech. Lilo jako z konve. Moje maminka se obávala, že to bude poslední den mého života*“. I já jsem se obával, jak to vše skončí, zároveň jsem však byl hluboce vtažen do onoho tajuplného dne, kdy se ve Fatimě odehrál velký sluneční zázrak tak, jak Panna Maria malých pasáčkům přislíbila. Nakonec vše dopadlo dobře. Následovala ještě další krátká přehánka a pak už se mračna začala postupně trhat a v pravé poledne vysvitlo i slunce.

Jsem moc vděčný za to, že jsme mohli na pár dnů propůjčit Panně Marii své životy a svůj čas a doprovázet ji při jejím putování po naší krásné vlasti, vždyť ona je s námi a doprovází nás celý život. Maria díky za čas, strávený s tebou a s Ježíšem.

Václav Kašík ☛

Kde domov není jenom slovo

15. let Domova pro matky s dětmi v Hradci Králové

Ode dne, kdy do nabídky služeb Oblastní charity Hradec Králové přibyl Domov pro matky s dětmi, uplynulo už 15 let. Zařízení patří k největším v republice, má kapacitu 64 lůžek. O ty, kdo tam přicházejí v nelehké životní situaci, se stará 15 pracovníků. Očekávat mohou pobytovou službu spojenou se sociálně právním poradenstvím. Pracovníci domova pomáhají klientům s vyřizováním dávek, se sepisováním návrhů, doprovázejí je na úřady. V rámci resocializačních programů zařízení nabízí například klub maminek, klub šití, klub vaření, divadelní klub, pěstitelský. Klienti bydlí v obytných buňkách. Každá maminka má pro sebe a své děti pokoj, s jinou maminkou sdílí kuchyň a sociální zařízení. Za 15 let bezpečí domova využilo 1200 dospělých klientů. Není bez zajímavosti, že mezi nimi bylo 30 otců. I muži se totiž mohou ocitnout v obtížné životní situaci. Připočteme-li 2400 dětí, dostaneme se k úctyhodnému počtu 3600. Téměř pětina obětí domácího násilí, na 700 klientů. Vedoucí Domova pro matky s dětmi je od začátku Zdeňka Koutníková: „*Jsem jako dům na cestě*

pro ty, kdo nás potřebují. Mohou se u nás na čas zastavit, načerpat sílu a posléze se vydat dál cestou, kterou si sami zvolí. Naši pracovníci zůstávají těmi, kdo jsou připravení jim na té zastávce být nápomocní“.

Zdeňka Koutníková má vrozený dar naslouchat, utěšit a povzbudit. Praxe ji naučila řešit zdánlivě neřešitelné problémy i nenadálé krizové situace. S podporou svého týmu dokázala z azylového bydlení vytvořit bezpečné, klidné a vřídlné místo. Přebývá v něm láska, pokora, pochopení, zájem a naděje. Na své starosti tam nikdo není sám. Mnozí tam našli svůj skutečný první domov. Právě ona má zásadní podíl na tom, že Domov pro matky s dětmi má mezi poskytovateli sociálních služeb v Hradci Králové, i v celém kraji, vysoký kredit. Medaile Statutárního města Hradec Králové, udělená jí vloni k výročí vzniku samostatné Československé republiky za dlouholetou odpovědnou sociální práci, jí patří plným právem.

„Jsem tady od chvíle, kdy se naše zařízení slavnostně otevřelo. Když o tom

přemýšlím, uvědomuji si, kolik lidských příběhů se odehrálo před mýma očima. Znovu vidím tváře maminek, dětí, ale i tatínků a těhotných žen. Některé už si nevybavím úplně jasně, zůstala jen letmá vzpomínka. Jiné příběhy se zaryjí do duše, do srdce člověka. Ty se snad ani nedají zapomenout. Výrazně jsou v popředí příběhy, kde bylo domácí násilí, a byly u toho děti, pětina jich je.

Jeden z opravdu silných příběhů jsme tady zažili hned na začátku. Všechno jsme se ještě učili, nebyli jsme na něco podobného připravení. Snad proto mě to tak zasáhlo. Byl tak rok 2004, myslím. Přišla k nám matka s dcerou a s vnoučkem. V té době ani sociálka nevěděla, že je tam nějaký hlubší problém. Prostě přišli o bydlení. Ale jak se ten jejich příběh tady postupně odkrýval, tak se ukázalo, že matka, v té době tedy už i babička, obchoduje se svou dcerou. Ona byla mentálně postižená. Do té doby to prostě nikdo ani dětský lékař ani škola, neodhalil, nebo na to neupozornil. Tím, jak bylo to děvče mentálně oslabené, matka ji měla úplně

v hrsti. Prodávala ji jako zboží a zároveň stejný úmysl měla i s tím vnučkem. To všechno jsme tady postupně odhalili. Ve finále se podařilo dceři přiznat plný invalidní důchod, dnes žije v chráněném bydlení. Babička byla odsouzená, o vnučka je postaráno v pěstounské rodině. Do dneška se nám ta maminka z chráněného bydlení ozývá.

Těch, které o sobě dají vědět, nebo se přijdou podívat, je hodně. Jsme rádi, když taková maminka přijde se zprávou, že se vrátila do běžného života. Že má vlastní bydlení, je samostatná, děti chodí do školy. Do návazného bydlení, tedy do pronájmů, podnájmů nebo sociálních bytů, odchází každý rok devadesát procent klientek. Jenom desetina jich skončí třeba v azylovém domě.“

Šťastné konce?

„Nedohlédneme na všechny, kdo náš Domov pro matky s dětmi opouštějí. Ale věřím, že jich je hodně. Pro toho, kdo u mnohdy velmi tragických lidských příběhů nebyl, je obtížné pochopit zoufalství ženy, která tady zazvoní u dveří. Děti bez domova a střechy nad hlavou na ruce, dvě, tři igelitky. Všechno, co jim zůstalo. Už přijmout tu zdánlivě bezvýhodnou situaci je pro ty ženy hrozné, jde-li to vůbec přijmout. Navíc s nejistotou, zda je u nás volno, jestli tady opravdu najdou alespoň dočasné bydlení. Propast, do které ta žena spadne, je obrovská. Nad vodou je všechny drží děti. Dávají jim sílu bojovat a za každou cenu něco najít, aby o ně nepřišly.“

To určitě není lehké ani pro vás, váš tým.

„Nějakým dílem to potřebujeme. Potřebujeme ten pocit, že my jsme ti, kdo mohou pomoci. Jinak bychom tady tak dlouho, mnohé z nás, nemohly pracovat. Některé za ty roky musely odejít. Syndrom vyhoření se nevyhýbá ani našemu domovu. Některé pracovnice odešly do důchodu, jiné na mateřskou. Ale kdo zůstal celých těch 15 let, tak by lhal, kdyby řekl, že ho to nenaplnuje. Jinak to nejde vydržet. To není práce, která by člověka nechala klidným, když odchází domů.

Není na osm hodin. Výhodou je, že od samého začátku se nám dostalo vlídného okolí. Od farností na Pražském Předměstí i tady na Pouchově. Na Pražském Předměstí dělají farníci každý měsíc pro nás sbírku potravin. A každý rok obě farnosti o první adventní neděli finanční sbírku, určenou na nákup léků pro děti, které u nás bydlí. Největší, už tradiční charitativní akcí se stal “Stromeček splněných přání“. Loňský byl v obchodním centru Atrium už devátý. Setkal se s milým zájmem veřejnosti, stejně jako vánoční besídka, konaná k narozeninám našeho zařízení.“

Co se dostane mamince, která se rozhodne na Domov pro matky s dětmi obrátit? „Především bydlení, o které s dětmi přišla. Ale nesmí to být jediná potřeba a není to napořád, maximálně na jeden rok. Maminky taky musí na sobě od začátku poctivě pracovat. Situace, která je sem dovedla, měla nějaké příčiny. Proto s klientkami uzavíráme určitý osobní plán. Jeho součástí jsou jednotlivé cíle, na kterých se pracuje. Naši pracovníci jsou podporou, aby se každá maminka posunula o kousek dál ve svých kompetencích, dovednostech, ať už sociálních nebo praktických. Máme nástroje, jak s nimi pracovat, různé resocializační programy. Pro děti máme volnočasový Klub Mariánek. Je určený pro děti od 3 do 18 let. Pod vedením sociální pedagogky, ve spolupráci s dobrovolníky, se v něm děti doučují, ale také zdokonalují v dovednostech potřebných pro běžný život. Podobné je to s maminkami. Naším cílem je, aby se mohly vrátit do všedního života s větším sebevědomím, sebejistotou a dovednostmi.“

Když potom mluvíme o budoucnosti Domova pro matky s dětmi Oblastní charity Hradec Králové, zůstává jeho vedoucí Zdeňka Koutníková zdánlivě „při zemi“. Má jediné přání. Udržet stávající stav. Den za dnem znovu a znovu dokazovat, že domov není jenom prázdné slovo. Za těch 15 let dobře ví, že „ženy mívají větší bolesti, než pro které pláčou“.

Eva Zálešáková)

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

F. X. Nguyen Van Thuan

Svoboden ve víře

Ze zkušenosti vězněného biskupa

V této knize se autor chce s námi podělit o svou zkušenost, tedy o to, jak se v každém okamžiku svého života ve vězení setkával s Ježíšem při hledání Boha a jeho vůle - v modlitbě, ve svých bratrích a sestřích, v Panně Marii. *Brož., 88 s., 99 Kč*

Jacques Philippe

Hledej pokoj a zůstaň v něm

Kdo by ve svém životě netoužil po pokoji? Ten však pramení z pokoje uvnitř nás samých. A stačilo by se jen navrátit k pokoji a důvěře malých dětí, ke které vybízí evangelium, abychom v něm žili... Nechcete to také zkusit? *2. vyd., brož., 96 s., 119 Kč*

Osudové „osmičky“

Začíná nový rok 2018 a to nám nabízí možnost ptát se, co nám asi tento nový rok přinese. V historii naší země hrály letopočty s „osmičkou“ na konci velký význam – alespoň v uplynulém století.

1618: začátek třicetileté války

Než se zamyslíme nad tím, co tyto roky minulého století pro náš národ znamenaly, nesmíme samozřejmě zapomenout na rok 1618. Ten rok přinesl stavovské povstání a následnou třicetiletou válku, která české země velice zpusťovala a zbídačila. Uvádí se, že z přibližně 2,6 milionu obyvatel v Čechách a na Moravě zůstalo v polovině 17. století pouhých 950 000 přeživších v Čechách a 600 000 na Moravě. Historie po třicetileté válce je dobře známá – Habsburská říše, pod kterou byly začleněny české země, upevnila svou pozici ve Střední Evropě a v našich zemích začala rekatolizace. Tato doba, pro kterou se možná vžil komunisty hlasitě

prosazovaný Jiráskův termín „doba temna“, možná až zase tak temnou dobou nebyla. Kultura baroka, která následovala po ukončení třicetileté války, byla novým impulzem pro architekturu – jak stavby světské tak církevní na našem území jsou toho jasným důkazem – ale i pro umění malířské a sochařské. Nové chrámy byly charakterizovány velkým důrazem na množství světla, které do nich pronikalo. Proto se označení „doba temna“ opravdu nezdá vhodné. Mimoto – kdybychom odstranili z naší země vše, co bylo vytvořeno v kultuře baroka – opravdu nevím, kolik památek by nám ještě zbylo...

Někteří historici, zvláště ti, kdo přísluhovali komunistickému režimu, kritizovali habsburskou monarchii. Asi to bylo

projevem jejich ateismu nebo jen protikatolického postoje. Nicméně zásada konfesní uniformity, ač můžeme polemizovat o správnosti postupů jejího zavedení, jistě přinesla také určité uklidnění a předešlo se konfesním potyčkám. Sami protestanté nebyli jednotní – rozbití jednoty „protestujících“ už konečně bylo vidět u táboritských husitů.

Habsburská monarchie trvala bezmála 300 let. Jednalo se o dobu kulturního a intelektuálního růstu. Navíc takto velký státnický celek mohl poskytnout i snad dostatečně velkou jistotu před vpády cizích velmocí. Největší nebezpečí samozřejmě představovala Osmanská říše. Za to, že Turci nedošli přes naše území až k Baltu, vděčíme nejen habsburské monarchii, ale i mezinárodní křesťanské koalici pod vedením Jana III. Sobieského, která Turky u Vídně roku 1683 porazila.

Pokud už se mluví o památkách – na té části maďarského území, která byla pod tureckou nadvládou od bitvy u Moháče (1526) až do roku 1718, kdy byli Turci vyhnáni i z nejnižších oblastí dnešního Maďarska, tak nejstarší památky, které zde naleznete, jsou zřejmě turecké lázně a mešity (např. v Budapešti), protože křesťané na rozdíl od Turků všechny stavby „kulturní“ povahy nezbourali.

1918: konec habsburské monarchie

Dostáváme se v našich úvahách ke klíčovému letopočtu 1918. V tomto roce uplyne 100 let od konce první světové války, rozpadu Habsburské monarchie a vzniku samostatného Československa.

Po ukončení pustošivé třicetileté války přišla doba baroka, která přinesla nové impulsy architektuře, malířství i sochařství. Na snímku barokní areál ve Valticích.

☛ Rakouský císařský pár - Karel I. Habsburský s chotí Zitou

Habsburská monarchie dostala od Boha v osobě svého posledního císaře, blahoslaveného Karla I. Habsburského, člověka, který chtěl „vždy a ve všem plnit Boží vůli“, a státníka, který významně přispěl ke konci první světové války, o což už ostatně v prorocké vizi požádal jeho snoubenku Zitu Bourbonso-Parmskou při soukromé audienci papež svatý Pius X., a to ještě před samotným vypuknutím války a v době, kdy Karel rozhodně nebyl první v pořadí jako nástupce císaře Františka Josefa I. Karel zemřel 1. dubna 1922 v pouhých 34 letech ve vyhnanství na Madeiře.

Na rozdíl od Československa, kde po rozpadu monarchie došlo k velkému odpadu od katolické víry, k vytvoření Československé církve husitské, a během doby komunismu i k velké ateizaci národa, v rodině von Habsburg nikdo od katolické víry neodpadl a po smrti císařovny Zity se dokonce objevilo několik povolání ke kněžství a k zasvěcenému životu. Historie vrátit nelze – kdyby se ale habsburská monarchie nerozpadla, evropské dějiny by zcela zaručeně vypadaly jinak – zejména na tragédie roku 1938 a 1939 by určitě nenastala tak, jak k ní došlo. Tuto moji tezi mi

ostatně v osobním rozhovoru ve Fribourgu potvrdil vnuk blahoslaveného císaře Karla I., pan arcivévoda Rudolf. Říkal, že by monarchie určitě všemi dostupnými prostředky bojovala proti nacismu. Členové rodiny von Habsburg o panovnické trůny neusilují. Přesto mají nemalou zásluhu na budování svobodné Evropy. Možná se málo ví o tom, že syn Karla I., korunní princ Oto, významně přispěl k tomu, že Rakousko nebylo připojeno k sovětskému bloku, a později také napomáhal k vytvoření Evropské unie.

1948, 1968...

Letos nás čekají ještě jiná „kulatá výročí“ – 70 let od nástupu komunismu v naší zemi a 50 let od Pražského jara a od srpnové okupace naší země Rudou armádou.

Někdy se mi zdá, že náš národ má trochu krátkou paměť. Když se lidem daří dobře, tak se většina z nich věnuje svému konzumnímu přístupu k životu a o minulost ani o budoucnost se moc nestará. Pokud se stará o budoucnost, pak jen z onoho utilitaristicko-hedonistického úhlu pohledu. To nabízí široké pole působnosti pro různé manipulátory, hlasitě nabízející lidem to, co chtějí slyšet. V tom spatřuji velkou slabinu demokracie – člověk, který se nevzdělává, nehledá pravdu, nepřemýšlí a nesnaží se o ctnostný život, sotva dokáže udělat správné rozhodnutí v demokratických volbách. Obávám se – po výsledcích několika posledních voleb v naší zemi – že takových lidí je v našem národě, bohužel, většina. Jinak si ony výsledky voleb totiž nedokážu vysvětlit.

Náš národ jako celek ještě ani nerefletoval svou duchovní a morální devastaci v době komunismu a už zase vzhlíží k lidem, kteří se svými totalitními přístupy vůbec netají. Úkolem křesťana je hledat s velkou pokorou pravdu, vzdělávat se, citlivě poučovat druhé (s vědomím, že pravdu nelze vlastnit, ale pouze jí s pokorou sloužit), usilovat o ctnostný život a modlit se za církev i za národ, abychom se opět nemuseli ocitnout v diaspoře.

Tomáš Reschel)

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Timo Parvela

Ella ve škole

První díl humoristické série o holčičce Elle a jejích kamarádech pobaví nejen mladší školáky, ale i (předčítající) rodiče. Popisem zdánlivě obyčejných střípků z všedního dne vyprávění připomene nesmrtelnou klasiku Děti z Bullerbynu. *Váz., 120 str., 235 Kč*

Martin Bedřich

Po stopách baroka v Čechách 1648–1740

Knižka uvádí mladé čtenáře do světa barokních Čech a jejich bohaté kultury. Děti se v ní seznámí také se základními historickými událostmi, ale i s tím, jak vypadala města a vesnice, jak probíhaly slavnosti, co se jedlo a jak se lidé oblékali. Krásně ilustrovaná kniha bude děti provázet i na výletech, k nimž dává řadu tipů. *Váz., 144 str., 285 Kč*

Hrabě Buquoy, pozapomenutý reformátor sociální péče

Nedílnou součástí osvícenství v 2. polovině XVIII. století je deklarování přirozených lidských práv na život a důstojnou existenci. Osvícenské teorie se záhy promítly na našem území rovněž do pokusů nově organizovat chudinskou péči – předchůdce dnešní sociální péče. Průkopníkem těchto snah byl **Jan Nepomuk hrabě Buquoy** (28. 6. 1741 – 18. 4. 1803).

Jeho panství Nové Hrady se stalo východiskem pro dvě zásadní tereziánské reformy. Školské reformy pro Čechy z roku 1772 a posléze v roce 1779 pro reformu chudinského zřízení. Školská reforma vycházela z prací kaplického děkana, pozdějšího vyšehradského probošta a litoměřického biskupa Ferdinanda Kindermanna (1740–1801). Měla samozřejmě vliv i na sociální oblast. Cílené a soustavné vzdělávání venkovského lidu, které tvořilo obsah reformy,

přispívalo zákonitě k prevenci chudoby a jejich negativních dopadů.

Reforma chudinské péče na panství Nové Hrady začala založením chudinského podpůrného fondu s omezenou dobou platnosti. Po jeho vyčerpání pověřil hrabě svého tajemníka Bernarda Josefa Spatzierera vypracováním plánu chudinského ústavu. V něm byla zcela nová role určena duchovním správcům farností. Systém ztotožnil jejich obvody

s chudinskými okrsky. Řízením byl vedle faráře, pověřen volený „otec chudých“ a účetní. Vycházelo se z logického předpokladu, že jedině duchovní správce je nejlépe seznámen se skutečnou sociální situací ve svém obvodu.

Základ takto realizované sociální péče tvořila teorie užitečnosti, rozlišující mezi chudými práce schopnými a práce neschopnými. Celý systém byl doprovázen adresnou a podrobnou statistikou,

Církev a sociální politika

Sociální politika patří dnes bezesporu mezi nejdůležitější oblasti života společnosti. Jejím prostřednictvím jsou totiž realizována základní práva občanů. Náš návrat po roce 1989 mezi demokratické státy, do společenství moderní Evropy, znamenal logicky i zapojení do evropských integračních procesů. To vše za předpokladu koordinace a sblížování naší sociální politiky se sociální politikou států Evropské unie. Značnou roli přitom sehrává hledání a nalézání společných kořenů, východisek, které sociální politiku a její vývoj během historického procesu ovlivňují nebo v minulosti zásadním způsobem

ovlivnily či dokonce tvořily. Sem patří a má nezastupitelnou roli křesťanství, ideály, na nichž stojí a je do každodenní praxe promítáno sociální učení církve.

V průběhu celé své dvoutisícileté existence, církev formulovala celou řadu pravidel, směrnic a iniciativ, týkajících se problémů, které přináší společnost – kulturní rozvoj, uplatňování nebo krize ideologií a jim odpovídajících politických systémů a požadavků na nové sociální uspořádání. Na základě harmonizace učení evangelia a zdravého rozumu církev vypracovala zásady spravedlnosti a rovnosti. Jejich předpokladem je láska k bližnímu, milosrdenství, solidarita s trpícími.

Jedním z nezpochybnitelných zdrojů současné evropské sociální politiky je veřejné chudinství, chudinská péče, zabezpečovaná zejména během středověku převážně církevními organizacemi. Současná sociální péče je organickým nástupcem této chudinské péče a má svůj základ v solidaritě státu, obce, církve a dalších institucí. Ruku v ruce s tím jsou logicky nastolovány otázky osvícenství a modernizace církve. V této souvislosti stojí za zmínku, že právě na území naší diecéze dochází v 2. polovině XVIII. století k uskutečnění tzv. Buquoyovy reformy chudinské péče. Jan Nepomuk Buquoyem, novohradským hrabětem, propagovaný nový názor na roli

dokladující nejen počet příjemců dávek a realizovaných podpor, ale měl nasměrovat i vhodná preventivní opatření.

Pozitivní výsledky chudinské péče na panství Nové Hradky zaujaly nejen vlastníky sousedních jihočeských panství (Schwarzenbergové nebo Paary – Terezie Paarová byla manželkou Jana Nepomuka), ale i samotného císaře Josefa II. Motivován úspěchem soukromých iniciativ v jižních Čechách, vydal císař 16. 4. 1781 direktivu, podle níž měla být v monarchii realizována nová a současně reorganizovaná dosavadní péče o nemocné a chudé. Základním rysem reformy, podobně jako u ostatních reforem Josefa II., byl centralismus spojený s úzkou specializací. Již existující ústavy byly zrušeny a založeny nové, odpovídající uzákoněnému systému. Vše mělo být podřízeno jedné charitativní organizaci s názvem „Společnost lásky k bližnímu“. Z důvodu kontroly financování všechny sociální instituce monarchie přešly pod centrální správu a podléhaly státnímu dozoru. Za tímto účelem bylo v roce 1782 založeno vrchní nadační ředitelství a Buquoy byl postaven do jeho čela. Organizační změny vyvrcholily v roce 1784, kdy císař založil Dvorskou nadační komisi a Buquoye

Jan Nepomuk hrabě Buquoy

jmenoval jejím prezidentem. Komise řídila komplexně oblast zdravotnictví a sociální péče v celé habsburské monarchii, včetně Uher a habsburského Nizozemí, a stala se tak přímým předchůdcem současných ministerstev zdravotnictví a sociálních věcí.

Přes zřetelně pozitivní výsledky se během doby Buquoyovy záměry a cíle

jeho panovníka od sebe vzdalovaly. Císař spatřoval účel reforem v odstranění žebroty, kdežto Buquoyova koncepce směřovala k zavedení účinných preventivních opatření. Ukázalo se rovněž, že soukromá, byť regulovaná dobročinnost pro chod chudinských ústavů nestačí, a proto je nezastupitelná státní intervence. Tuto koncepci Josef II. odmítl. Když byly v roce 1787 chudinské ústavy realizovány v celém habsburském soustátí, Buquoy ze státní služby odešel. Nadále se věnoval sociální péči a dalším iniciativám podle svých představ na svých panstvích, kde také v Nových Hradech 18. dubna 1803 umírá.

Buquoyovy pokusy o reformu chudinské péče přinesly řadu pozitivních výsledků. Poprvé bylo např. v Evropě statisticky podchyceno sociální složení obyvatelstva a příčiny jeho chudoby. Byla rovněž zvýrazněna role člověka – občana při řešení sociálních otázek společnosti a státu, založená na teorii užitečnosti a pracovní schopnosti. Práce novohradského hraběte Jana Nepomuka Buquoye otevřela cestu k novému, modernímu pojetí sociální péče.

Jan Kotous)

člověka–občana při řešení sociálních otázek společnosti a státu, byl založen na teorii užitečnosti a pracovní schopnosti. Byly zavedeny farní chudinské ústavy, které se staly předchůdci dnešních farních charit.

V polovině XIX. století byla církev po celém světě konfrontována s historickým procesem, který probíhal v důsledku změn v politické, hospodářské a sociální oblasti. Měnící se skladba společnosti přinesla velký přebytek pracovních sil, který měl za následek zhoršené sociální postavení dělníků. Nebezpečí sociálních zápasů motivovalo papeže Lva XIII. k přehodnocení dosavadního přístupu církve k řešení dělnické otázky, k jasnému formulování katolické sociální nauky. Ani Čechy

nezůstaly v tomto ohledu stranou. Na jejich území dochází v roce 1883 k vypracování tzv. Borských tezí, které jsou s největší pravděpodobností jedním ze základních pramenů encykliky papeže Lva XIII. „Rerum novarum“, do dnešních dnů nezpochybnitelného pramene, ze kterého vycházejí prakticky všechna opatření církve zabývající se sociální tematikou.

Encyklika „Rerum novarum“ a její praktické uvádění v život na území našeho státu je neoddelitelně spjata s osobností profesora Albína Bráfa, dnes polozapomenutého politika, právního a sociálního teoretika přelomu XIX. a XX. století. Stál u zrodu tzv. „české školy sociální politiky“, jejímž prostřednictvím byly myšlenky

vyjádřené v encyklice uváděny v život a realizovány prostřednictvím legislativních opatření. Díky nim měla např. Československá 1. republika jedno z nejdokonalejších sociálních zákonodárství na světě, které bylo napodobováno v řadě nejen evropských, ale i zámořských států.

Není účelem tohoto příspěvku podávat zevrubné informace o problematice v něm nastíněné. Hlavním záměrem je uvést čtenáře do problematiky a poukázat na nezastupitelnou roli církve v sociální oblasti. O podrobnější přiblížení jednotlivých úseků se pokusíme v některém z dalších čísel našeho časopisu.

Jan Kotous)

Ošetřit umírajícím duši

Byla jsem požádána, abych sepsala své pocity z mé praxe v Domácím hospici Duha v Hořicích. Je to pro mne čest, proto se ráda o své zážitky a dojmy podělím.

„Tak Kačko, kam jdeš vůbec na praxi?“

„Chtěla bych jít do hospicu.“

„Týjo..., tak to jsi dobrá, vždyť je to takové depresivní...“

Tak takové byly bezprostřední reakce, když jsem někde řekla, kam jdu na praxi.

Koncem mé prázdninové brigády, po dlouhém odhodlávání se, jsem napsala na facebookovou stránku hospice Duha, jestli bych k nim mohla na praxi. Vzhledem k tomu, že bylo celkem pozdě večer, tak jsem ani neočekávala odpověď a pomalu jsem šla spát. Jen co jsem ulehla do postele, přišla mi zpětná vazba z hospice, už když jsem jen viděla, jakým stylem byla napsaná, bylo mi jasné, že v tom je něco více než jen člověk. Ten kdo mi odepsal, mě podpořil hned v prvních řádcích té zprávy a ani se nezlobil, že píšu takhle pozdě. Poslal mi kontakt na paní Sieberovou, prý at jí zavolám. Chvilí mi trvalo, než jsem jí zavolala, ale koncem léta jsem si uvědomovala, že praxe se blíží a já ještě nemám nic domluveného. Zavolala jsem tedy a vzali mě.

První den jsem otevřela dveře do hospice a měla v hlavě různé pocity, chvíli jsem přemýšlela, jak se k nim vlastně do budu (nemají na dveřích kliky, ale koule), zazvonila jsem na zvonek, otevřel mi snad anděl. Byla jsem seznámena se všemi členy „rodiny“ = pracovní tým. Pozvali mě, abych se s nimi nasnídala, a já jsem z toho byla úplně mimo. Nikdy jsem nic podobného nezažila, přitom je to škoda, protože podle mě to neuvěřitelně utuží vztahy mezi kolegy, zavedla bych to všude.

☛ Zakladatelka Domáciho hospicu Duha Jana Sieberová převzala na Královském bálu ve Valdicích šek pro hospicovou péči

V hospicu mě okamžitě nadchnuly tři věci:

1. Byla to snídaně, je to opravdu krásný zvyk.
2. Po snídani se šli všichni pomodlit, bylo to krásné, tak rodinné.
3. Od prvního pohledu bylo vidět, že všichni zaměstnanci jsou snad andělé. Kdybyste viděli ty jejich oči! To, co z nich zářilo, byl tak neuvěřitelný pocit, který si ve svém srdci budu nosit do konce svého života. Přála bych to zažít opravdu každému člověku.

Během snídáně jsme si naplánovali den a já měla možnost jet do rodin, jela jsem se

sociální pracovníci Magdou a zdravotním bratrem Vojtou. Měla jsem tolik otázek a takový strach, že se na něco zapomenou zeptat. Jeli jsme za pánem a pak za paní. Pán byl srandista, pořád měl zajímavé připomínky, dali mu infuzi. Následovala další návštěva, tentokrát u paní. Byla hodně dušná, špatně se jí dýchalo. V tom všem bylo však krásné vidět, jak rodině na mamince záleží, aby mohla spát v jedné posteli s manželem, upravili jí postel tak, aby tam nic nepřekáželo a aby jí to vyhovovalo. Po mé předešlé praxi bylo pro mne překrásné vidět, jak má rodina zájem se postarat o svojí maminku, či tatínka. Ta těžce nemocná paní byla opravdu úžasná a starostlivá, když jsem odcházela, podala mi ruku a začala mi špitat do ouška něco moc hezkého.

A znovu za pacientem, u kterého jsme byli už ráno. Byla jsem s ním chvíli sama, povídali jsme si a on mi pak během chvíle ticha položil otázku: „*Jak dlouho to bude ještě trvat? To umírání je dlouhé*“. Byla jsem v šoku a nevěděla, co mám odpovědět, a tak jsem jen potichu stála a mlčela. Nevěděla jsem si s tím rady.

Moje praxe utíkala stále rychleji a rychleji, a každým dnem mi docházelo, že brzy skončí a já se dozvídala nové a nové věci a nové příběhy, které mě obohacovaly a každý byl silný a přitom tak moc nádherný.

Dozvěděla jsem se v Duze, že rychlá smrt není krásná. Dozvěděla jsem se, že duše člověka je jedna z nejdůležitějších věcí, je potřeba ji také před smrtí ošetřit, a většinou lidí, kteří umírají sami v nemocnici, jejich duši nikdo neošetří. Dozvěděla jsem se, že euthanasie není dobrá věc,

člověku totiž může uniknout tolik důležitých věcí..., to mávnutí křídla sokola, ve kterém by ten člověk, který umírá, mohl najít odpověď. Dozvěděla jsem se, že lidé jsou nejhezčí před smrtí, protože jsou upřímní a nemusí nic skrývat, jednoduše odkrývají své vrstvy, které postupně opadnou a s těmi padajícími vrstvami se nacházejí jejich duše a z ní plynou otázky, na které by se mělo odpovídat.

Věřím, já vím, že věřím v něco, každé ráno se vzbudím a poděkuji, každý večer jdu spát a také děkuji. Jsem nějakým způsobem spojená s něčím, co je mezi nebem a zemí, jen nevím co to je. Věřím, že kdybych měla tu možnost být v tomto zařízení déle, našla bych to, co hledám nebo s čím si nejsem ještě tak jistá. Prostě bych uvěřila. A i kdyby tam Bůh nebyl, už vím, že spojuje na světě spoustu lidí, dodává jim energii a pokoj, který ve většině případů způsobuje krásný odchod z tohoto

světa, protože lidé si nadějí v další pokračování života ošetří své bolavé srdce. Také vím, že touží po odpuštění, odpuštění, které jim nemůžu dát já a ani žádná zdravotní sestra, ale musí ho dát kněz.

Myslím, že to není náhoda a že jsme byli s jedním pacientem, který umíral, nějakým způsobem propojeni. Myslela jsem na něj každým dnem. A dnes, když mi končila praxe tak zemřel, a já nikdy v životě nezapomenu na to jeho pa, pa... Provázel mě mojí praxí tak trochu jinak, dá se říct, že jsme spolu nastoupili a spolu taky odešli.

Moc děkuji celé hospicové rodině za to, že jsem s nimi mohla strávit moji praxi a být s nimi. Byly to pro mě posvátné chvíle. A za to Vám patří velké díky!

S láskou,

Kateřina Minarčíková)

Tomáš Petráček

Západ a jeho víra

9,5 teze k dopadům Lutherovy reformace

Zamyšlení při příležitosti 500 let od zahájení reformace.

Výročí pěti set let od počátku reformace je příležitostí nabídnout vel-

korsý pohled na příběh novověkého a moderního křesťanství, nakolik byl určen právě epochálními náboženskými událostmi 16. století. Autor v prvních třech „tezích“ rozebírá stav západního křesťanstva okolo roku 1500, důvody revolty Martina Luthera a jeho úspěchu a rovněž otázku, zda byla šance na zabránění rozdělení církve. Koriguje přitom řadu často samozřejmě sdílených

klíšé. Těžiště knihy leží však v dalších pěti kapitolách-tezích. V nich rozebírá paradoxní a dalekosáhlé dopady Lutherovy reformace na západní křesťanství jako celek: Prohloubené pokřesťanstění společnosti, ale zničení dobrého jména náboženství a vzájemným vymezováním deformovaný vývoj všech větví západního křesťanství; vytvoření dokonalejší církevní organizace, provázené však ztrátou schopnosti utvářet jednotný hodnotový rámec a vnášet civilizační impulsy do západní společnosti; narušení vztahu mezi náboženstvím a vědou; jednostranné vychýlení rovnováhy mezi státem a církvemi; chápání náboženské nenávisti jako ctnosti a součásti vlastní konfesní identity atd. Kniha má svým charakterem široký přesah, není zbytečným pokusem o rekapitulaci vzniku a povahy konfesijních střetů. Spíše

nabízí socio-kulturologickou esej psanou z této perspektivy a představuje možnost, jak promyslet a pochopit historické kořeny současného vývoje západní společnosti a jejího vztahu k církvím a náboženství.

Díky předmluvě biskupa Václava Malého a obsáhlému doslovu prof. Karla Skalického se k fenoménu reformace vyslovují tři generace českých katolických intelektuálů.

Tomáš Petráček: Západ a jeho víra / 9,5 teze k dopadům Lutherovy reformace. Formát 130×200 mm, vázaná, 144 stran, cena 248 Kč. Vydalo v roce 2017 nakladatelství Vyšehrad, Víta Nejedlého 15, 130 00 Praha 3, tel. 777 492 362, www.ivysehhrad.cz.

Zpočátku mne dráždilo, že chybí pokání

O 500. výročí reformace v Německu s **kardinálem Kurtem Kochem**, zodpovídajícím za ekumenismus.

77 Dějiny katolicko-evangelického sblížení – až na některé výjimky, jako třeba lübeckí mučedníci – začaly druhým Vatikánským koncilem. Vedl luterský rok k dalšímu přiblížení, anebo naopak existující rozdíly výrazněji vystoupily na povrch?

Vůbec první dialog, který katolická církev bezprostředně po druhém Vatikánském koncilu navázala, byl se Světovým luterským svazem. Nepřipomínáme si proto pouze 500 let reformace, nýbrž také půlstoletí ekumenického dialogu, kde, myslím, můžeme jmenovat dva hlavní body. Za prvé Společné prohlášení k učení o ospravedlnění, ohlášené 31. října 1990 v Augšpurku, a za druhé velkou lutersko-katolickou připomínku reformace ve švédském Lundu. Lze říci, že obě tyto události tvoří milníky v ekumenickém sblížení katolíků s luterány. Především nynější společné reformační jubileum, při kterém na jedné straně vystoupili předseda a generální sekretář Světového luterského svazu a na druhé papež František, je velmi pozitivní znamení.

77 Na zahájení vzpomínkového roku papež František odcestoval do švédského Lundu a tam – 31. října 2016 – podepsal spolu s předsedou Světové luterské federace, Reverendem Muni-bem Younanem, společné prohlášení. Mluví se v něm o společném nasazení křesťanů obou vyznání pro chudé, uprchlíky, životní prostředí, proti extrémismu a na podporu spravedlnosti. Nedělají to už křesťané tak jako tak? Předcházely tu ekumenické skutky ekumenickým deklaracím?

☞ Kardinál Kurt Koch

V Lundu ale došlo ke dvěma událostem – jednak to byla ekumenická bohoslužba, při které se hlavně vzpomínalo na reformaci, a pak setkání na stadionu v Malmö, abychom ukázali, že máme společně vydávat svědectví. A to zcela podle zásad papeže Františka, který neustále opakuje, že máme dělat trojí – společně jít, společně se modlit a spolupracovat. V tomto smyslu se skutečně už mnohé dělá, ale Malmö tu dodalo nové impulsy k tomu, abychom vycházeli ze své společné víry a angažovali se pro lidi, především marginalizované a chudé.

77 Prohlášení z Malmö zmiňuje „společné přijímání eucharistie u jednoho stolu“, které má být „cílem našich ekumenických snah“. Projevuje se v tomto jasně formulovaném cíli něco nového?

To, že bychom měli mít možnost přistupovat ke společnému stolu, není nic nového, nýbrž je to cíl ekumeny. Otázkou je, čeho všeho musí být dosaženo, aby se k tomuto cíli dospělo. Bylo proto důležitým impulsem opětovně připomenout, že nejsme v normální situaci, pokud jako pokřtění křesťané nemůžeme společně slavit eucharistii. Potom jsem také navrhl, že bychom se po společném prohlášení k učení o ospravedlnění a společné připomínce reformace měli ubírat k novému společnému prohlášení o církvi, eucharistii a úřadu. Tento návrh se setkal s velmi pozitivní odezvou – především národní lutersko-katolický dialog ve Finsku se tímto dokumentem intenzivně zabývá. Národní dialog v Americe už zveřejnil dokument na toto téma nazvaný „Prohlášení na cestě – církev, úřad a eucharistie“, který vyvolal kladný ohlas. Dospět ke konsenzu o tom, co je církev, eucharistie a úřad, by byl velmi důležitý krok k tomu, abychom pak mohli dosáhnout onoho cíle společné eucharistické slavnosti.

77 Jak dlouho by to mohlo trvat?

Nejsem prorok, jasnovidce a futurolog! V ekumenických vztazích jsem vždy obezřetný. Nemůžeme rozhodovat sami, nýbrž musíme stále brát ohled na partnera. Pro mne je po letošní připomínce reformace důležitým horizontem rok 2030, kdy uplyne 500 let od augšpurského říšského sněmu a sepsání Confessio Augustana, Augšpurského vyznání, což není rozkolný, nýbrž sjednocující dokument. Chtěl ukázat, že sdílí víru katolíků, což se tehdy bohužel nepodařilo, protože celá věc ztroskotala. Řekl bych

ale, že luteráni a katolíci si nikdy nebyli tak těsně nablízku jako v Augšpurku. Tato připomínka by podle mého názoru měla být horizontem, ke kterému bychom měli směřovat s novými závaznými kroky.

77 Vratme se v čase zpět – papež Benedikt XVI. při své návštěvě Erfurtu v roce 2011 výslovně chválil Lutherovo hledání milosrdného Boha. Jak zpětně hodnotíte toto doznání, které poté otevřelo cestu k novému katolickému vnímání Luthera, jež se předtím zdála být uzavřená?

Zmíněné vyjádření papeže Benedikta vyvolalo mnohé reakce. Nedávno jsem na toto téma slyšel přednášku o tom, jak může být Lutherovo poselství ještě dnes aktuální. Ono sympozium, které se konalo v Bensbergu (v kolínském arcidiecézi), rezonovalo s Benediktem XVI., který tehdy ocenil nejenom Lutherovo zánění hledání Boha, ale také jeho christocentrismus. Luther totiž nehledal ledajakého Boha, nýbrž onoho Boha, který ukázal svůj zcela konkrétní obraz v Ježíši Kristu. Papež Benedikt z toho tehdy vyvodil, že nejdůležitější úloha, kterou dnes v ekumeně máme, je dosvědčovat žijícího Boha v dnešních sekularizovaných společnostech.

77 Dalším mezníkem luterského roku byla letos v lednu návštěva delegace Evangelické církve Německa v Římě. Co přinesla?

Z mého pohledu bylo pozitivní, že tam bylo hodně mladých lidí a že to byla ekumenická pouť pod titulem „S Lutherem za papežem“. Papežská audience měla kladnou odezvu a přinesla mnohé plody. Myslím tedy, že to byla pěkná a veskrze přínosná akce.

77 Jak z hlediska svého úřadu hodnotíte silné stránky vzpomínkového roku na luterské straně a kde se naopak dalo očekávat víc?

Na samém počátku jsem byl v Německu dost podrážděný – vždy jsem totiž tvrdil, že připomínka reformace musí mít tři

hlavní body: Za prvé vděčnost za vše, co jsme společně objevili jako společné. Ale také pokání – Luther nechtěl založit novou církev, ale obnovit stávající. Nicméně nedošlo k obnově církve, nýbrž ke vzniku nové církve a návazně pak k ukrutným náboženským válkám, za které bychom se měli kát. Třetím bodem je naděje, že připomínka na reformaci podnítl nové budoucí kroky. Na začátku mi trochu dělalo starosti, že onen aspekt pokání se nebere vážně.

77 Potíž s pojmem „jednota ve smířené různosti“ je v tom, že všichni ho používají, ale nerozumí jím totéž. Proto by bylo důležité, aby se v ekumenické diskusi nejenom používaly společné formulace, ale také se informovalo o tom, co se tím rozumí. Jinak vznikají zmatky.

Velmi mne to iritovalo, protože hned první Lutherova teze vyzývá k pokání, které má naplňovat celý život věřícího. Pak jsem ale sledoval, jak se vše vyvíjí, a to až ke společné kající a smírné bohoslužbě v Hildesheimu v březnu tohoto roku, kterou jsem považoval za vysoce prospěšnou a také velmi krásnou událost.

Co se týče silných stránek, je třeba zmínit snahu evangelické církve nestavět do středu Martina Luthera, nýbrž pojmut připomínku reformace jako oslavu Krista, který je nám společný, na což také Luther naléhal. To mne velmi potěšilo a vnímám to jako nejlepší pojetí společné vzpomínky na reformaci. Na světové rovině funguje výborná spolupráce se Světovým luterským svazem, která je velmi přínosná. Účastnil jsem se jeho plenárního zasedání v Namibii a byla tam hmatatelná touha po dalším pokračování

v budoucnosti právě na základě připomínky reformace.

77 Pro vnitroevanglickou ekumenu je klíčovým pojmem „jednota ve smířené různosti“. V čem spatřujete meze takového vzorce pro evangelicko-katolicko-ekumenické vztahy?

Potíž je v tom, že všichni tento pojem používají, ale nerozumí jím totéž. Na jedné straně existuje tendence tvrdit, že „jednota ve smířené různosti“ popisuje dnešní situaci. Jsme různí, máme takové zůstat, ale už v jednotě, takže se kvůli tomu musíme už jen navzájem uznat a slavit eucharistii. Katolické hledisko je ale jiné – „jednota ve smířené různosti“ popisuje úkol, který před námi stojí a spočívá ve zpracování vzájemných historických rozdílů natolik, aby už nebyly nesmířené. Různost tedy trvá, ale už nesmí působit odloučení církví, nýbrž je smířená. Spatřuji zde tento rozdíl, a proto by bylo důležité, aby se v ekumenické diskusi nejenom používaly společné formulace, ale také se informovalo o tom, co se tím rozumí. Jinak vznikají zmatky.

77 Co je největší překážkou mezikonfesičního smíření?

Myslím, že těžkým křížem nadále zůstává otázka chápání církve, protože zde existují velmi odlišné koncepce. Prohlášení Kongregace pro nauku víry to vyjádřilo ve formulaci, že církve vzešlé z reformace ve vlastním smyslu nejsou církvemi. Slovo „vlastní“ ale v němčině působí obtíže, protože skoro vždy vypovídá opak toho, co míní. Znamená to, že nejsou církvemi podle katolického pojetí – tak to také přeformuloval papež Benedikt v knižním interview s Peterem Seewaldem, nýbrž že jsou to skoro církve jiného typu. Nad tím se ještě musíme do hloubi zamyslet, stejně jako nad otázkami církevního úřadu a významu eucharistie v celku toho, jak chápeme církev.

77 Co se katolická církev v tomto luterském roce naučila?

Za prvé jsme se naučili, co vlastně bylo Lutherovým požadavkem. Částečně se to

totiž vytratilo v polemice o tom, že Martin Luther usiloval o obnovu katolické církve, která se tenkrát nemohla podařit, takže došlo k rozštěpení církve, na němž obě strany nesou vinu. Naučili jsme se, že tuto vinu musíme nést společně, ale také, že do budoucnosti musí vést společná cesta, která se jen neohlíží zpět, nýbrž kupředu. Obojí však patří k sobě – když předjízďím, musím se nejdřív podívat do zpětného zrcátka, jinak by to bylo nebezpečné. V tomto smyslu bylo správné ohlédnout se zpět, ale teď bychom měli hledět do budoucnosti a na základě všeho, co jsme společně uznali, jít cestou k závaznější jednotě.

77 Co nového vnesl papež František do ekumenických vztahů?

Papež František stále zdůrazňuje, že pokračuje v tom, co začali jeho předchůdci. V katolické církvi bychom měli být šťastní, protože od druhého Vatikánského koncilu jsme vždy měli papeže s ekumenicky otevřeným srdcem. Papež František může jít dál touto cestou, přičemž je pro něj typické zdůrazňování dialogu lásky. To zde samozřejmě vždy bylo, ale bratrství, vzájemné přijetí, společnou cestu, společné konání toho, co můžeme společně konat, a především také společnou modlitbu považují za zcela podstatné aspekty. Papež František opakovaně přijímá ekumenická uskupení, která jej chtějí navštívit. V tomto smyslu už vlastně vykonává jakýsi ekumenický primát, samozřejmě bez jurisdikce. Je totiž vztažným bodem pro řadu křesťanů a v tomto smyslu není překážkou ekumeny, nýbrž spíše příležitostí k ní. Dále bych rád zdůraznil, že papež František je otevřený vůči pentekostálním hnutím a dobře je zná z Latinské Ameriky. Pentekostální církve jsou dnes druhou největší realitou po římsko-katolické církvi. V těchto hnutích existují také protikatolické a anti-ekumenické akcenty. Tím, že si je papež k sobě zve na osobní setkání, ale opět otevírá nové dveře, vedoucí také k těmto velkým hnutím, a za to jsme mu přirozeně moc vděční.

Rozhovor pro německou redakci Vatikánského rozhlasu přeložila Jana Gruberová, 25. 10. 2017

„Výtvarná a architektonická invence stavitele kaple si zaslouží úctu“, říká její správce Mons. František Hladký

300 let kaple sv. Klimenta

Třista let od dokončení barokní přestavby kaple sv. Klimenta v Hradci Králové si připomíná Královéhradecká diecéze, jejímž patronem se stal právě sv. Kliment. Roku 1717, 23. listopadu, byla v dostavěné kapli sloužena první mše svatá. „Tato významná kulturní památka města českých královen se skromně a jakoby stydlivě skrývá ve stínu Bílé věže a ve stínu katedrály Svatého Ducha. Na její historii se však jako v zrcadle odráží život lidí na soutoku Labe a Orlice“, řekl děkan František Hladký o kapli, kde v den jejího třistaletého výročí sloužil bohoslužbu hradecký rodák kardinál Dominik Duka, a pokračoval: „Když jsem do východočeské metropole před čtyřiceti lety přišel, kaple sv. Klimenta se téměř nepoužívala, protože se pomalu ale jistě rozpadávala. V roce 1979, opět na svátek sv. Klimenta jsem v kapli sloužil poslední mši svatou. To už byla stavba v havarijním stavu. Tehdy se začalo mluvit o tom, že kaple bude předána Muzeu Východních Čech, které v ní otevře stálou expozici zvonů a kovářského řemesla. Málokdo tehdy věřil, že se podaří tuto kapli opravit, aby mohla dál sloužit účelu, pro který byla postavena.“ Duchovní správa při hradecké katedrále začala v roce 1992 iniciovat generální opravu barokní kaple diecézního patrona a 22. 8. 1998 ji arcibiskup Karel Otčenášek opravenou nově vysvětil.

K třístému výročí kaple sv. Klimenta byla v těchto dnech vydána rozsáhlá stejnojmenná barevná publikace, jejímž autorem je PhDr. Jiří Němeček. „Uvědomil jsem si, jak náročné bude napsat o sakrální stavbě, kterou ještě do nedávné doby, na základě omylu Václava Hájka z Libočan, historici považovali za nejstarší kostel v Čechách. Při hledání historických materiálů jsem propadal beznaději. Kronika, o kterou by se dalo opřít, neexistuje. Využít bylo možné alespoň stavebně historického průzkumu Bílé věže a archeologických průzkumů“, napsal mimo jiné do úvodu knihy její autor. Publikace je bohatě doplněna obrazovým materiálem fotografa Miroslava Podhrázkého, který spolupracoval i na velké publikaci Královéhradečtí biskupové a jejich rezidence.

Knihu **Kaple sv. Klimenta** lze koupit vždy v neděli po mši svaté v katedrále Svatého Ducha v 6.30 hodin u paní kostelnice a po mši svaté v 9.30 h. a v 11.00 h. u stolku vzadu za lavicemi. Také ve všední dny po mši svaté u paní kostelnice. Cena publikace je 280 Kč.

Broumovské kostely

Když se lidé spojí pro dobrou věc, dokáží se stát i věci neuvěřitelné. Pro vížňovský kostel na Broumovsku dokázali lidé vysportovat 100 tisíc korun, a to už 28 hodin před uplynutím dané lhůty. Peníze získala farnost díky Nadaci ČEZ, pomocí charitativní mobilní aplikace EPP, kdy lze podpořit dobrou věc vlastní fyzickou aktivitou.

„Dvěсті tisíc bodů = 100 000 Kč. Pohybem nemusel být jenom běh, ale také chůze, nordic walking, jízda na kole, turistika. Sám třeba za den projdu kolem 30 bodů“, řekl spokojeně po skončení akce P. Martin Lanži, který se snaží se svojí nepočtenou broumovskou farností zachránit pět architektonických sakrálních barokních skvostů v broumovském výběžku: „Pro život naší farnosti by stačil jeden kostel a jeden autobus, kterým bych nechal svěřt dvě stovky věřících na nedělní mši, a ještě bych si ušetřil zdraví. Pokud však kostelům nepomůžeme, tak už brzy nebudou existovat“, zmínil kněz důvody, které ho vedou k netradičním způsobům získávání potřebných financí.

Poslední většší údržbu dostaly zmíněné kostely v druhé půlce 19. století. V té době němečtí obyvatelé nahradili šindelové střechy břidlicí a plechem, vyměnili okna a pořídili jiné omítky. Dnešní kostely už žádnou velkou vnitřní výzdobu nemají. Co nerozkradli zloději během devadesátých let, je schované v depozitáři. A protože broumovská farnost nemůže počítat se získáním financí z církevních restitucí, o majetek v rámci nich žádali benediktyáni, musí se ohlížet po jiných zdrojích peněz. Právě kreativita broumovského kněze přinesla vížňovskému kostelu sto tisíc korun pro výměnu okenních výplní na kostele sv. Anny. Jde o druhou výměnu svého druhu u celé broumovské skupiny kostelů, první proběhla v letech 2013–2014 v šonovském kostele sv. Markéty.

Aby se široká veřejnost o zdevastovaných barokních kostelech na Broumovsku dozvěděla, zahájil 1. prosince, opět ve prospěch „svých“ duchovních stánků, premiérovou vernisáž fotografické výstavy *Tempus fugit* na Moravě, v olomouckém klášteře dominikánů. Jedná se o vůbec první tuzemskou prezentaci výstavy po jejím návratu ze Severní Ameriky. Fotografie bratislavského fotografa Dana Veselského se snaží poukázat na neutěšený stav broumovské skupiny kostelů. Dosud byla už na jednadvaceti místech dvou kontinentů, přinesla množství kontaktů a nasbírala tři sta tisíc korun.

Ⓜ Kostel sv. Anny ve Vížňově před opravou, zdroj: wikipedia.

(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Jim McManus

Pravá sebeúcta

Stejně jako potřebujeme vzduch, abychom mohli dýchat, tak potřebujeme zdravou sebeúctu, abychom mohli prožívat šťastný život. Kniha nabízí povzbuzení z Božího slova i jednoduchá praktická cvičení. Brož., 166 s., 249 Kč

Veronika K. Barátová

Boží vůle: bludiště, nebo cesta?

Chce Bůh všechno, co se nám v životě stane? Má přesné plány s každým člověkem? Je Boží vůlí, že člověk trpí? Jak rozpoznat Boží vůli? Moudrá knížka pro mladé i zralejší čtenáře. Brož., 107 s., 139 Kč

(Pozvánka

Nová církevní SOŠ v Kroměříži

Arcibiskupství olomoucké zřídilo novou církevní školu: Střední odbornou školu svatého Jana Boska. Bude sídlit v Kroměříži Na Lindovce, kde využije volných prostor na stávající Střední odborné školy Hotelové a služeb. Cílem školy je umožnit mladým lidem všestranný osobnostní a profesní rozvoj v křesťanském duchu reprezentovaném tradicí katolické církve.

Střední odborná škola svatého Jana Boska nabídne s novým školním rokem uchazečům tříleté učňovské obory s maturitní nástavbou. V prvním roce otevírá obory lesní mechanizátor, opravář lesnických strojů, zemědělec – farmář a zahradník. V posledním jmenovaném přitom bude možné vybírat ze tří zaměření: pěstování lesa, okrasné zahradnictví a specializací na vinohradnictví a vinařství.

Olomoucký arcibiskup Jan Graubner podle svých slov na založení učňovské školy pomýšlel delší dobu, dosud však nebyly vhodné okolnosti. „*Výběr nabídnutých oborů je daný možnostmi. Po restitucích církev podniká v lesnictví a zemědělství, Zlínský kraj přitom lesnickou školu nemá,*“ vysvětlil zaměření školy Graubner.

Zdislava Vyvozilová z arcibiskupského Centra pro školy uvedla, že cílem nové vzdělávací instituce je umožnit mladým lidem všestranný osobnostní a profesní rozvoj v křesťanském duchu, reprezentovaném tradicí katolické církve. „*Bude stavět na hodnotách jako je víra, odbornost a celkový růst žáků, na rodinných prvcích vzájemné důvěry a otevřenosti, pozorného a lidského přístupu k žákům i zdravé náročnosti, na spoluzodpovědnosti*

Křesťanský bál popáté

V řadě plesů a tanečních večerů jednotlivých farností je Křesťanský bál ojedinělým projektem společně pořádaným Římskokatolickou a Českobratrskou evangelickou církví s významným přesahem do dalších církví a zároveň s účastí lidí stojících mimo církev i víru. V lednu 2018 budeme slavít malé jubileum – na sobotu 13. ledna chystáme již pátý ročník a to je pro nás i určitý důvod k ohlednutí.

Na začátku bylo velké nadšení, krásná vize a silná nejistota. Do organizace jsme se vrhli ve čtyřech – dvojice katolíků a dvojice evangelíků. Za cíl jsme si vytyčili budování mostů jak mezi církvemi, tak i mezi věřícími a nevěřícími, neformální setkávání a vzájemné poznávání. Zároveň nám leželo na srdci představení křesťanů jako živoucí součásti kultury a života našeho města a posílení pozice křesťanství v naší sekulární společnosti. Posilovala nás morální podpora farářů a přátel nejen v obou farnostech, ale i v managementu Adalbertina a v řadách účinkujících, kteří první ročník výrazně podpořili promo cenami za své produkce. Hned první ples slavil úspěch a získal si své stálé publikum. Ambiciózní cíle se staly skutečností: Křesťanský bál je navštěvovaný křesťany různých denominací spolu s nevěřícími a všichni společně vytvářejí přátelskou atmosféru jednoho pestrobarevného společenství. Plesu se účastní jak mládež (zejména studenti Biskupského gymnázia), tak mladá a střední generace představovaná rodiči dětí či studentů různého věku, ale i mladí senioři. Mozaika vzájemně se obohacujících součástí je tvořena nejen věkovými, ale i regionálními skupinami, účastníci Křesťanského bálu se sjíždějí nejen z Hradce Králové, ale i z jeho širšího okolí. Ples má každoročně bohatý doprovodný program, v jehož rámci pravidelně vystupují žáci královéhradeckých ZUŠ a při této příležitosti jsou ZUŠ představeny jako otevřená možnost pro tvůrčí a smysluplné naplnění volného času dětí.

A co přinesl čas? S přibývajícím zkušenostmi jsme ples rozšířili i do Malého sálu a nyní tedy nabízíme v obou sálech

celovečerní produkci s taneční hudbou i s doprovodným programem. Od čtvrtého ročníku jsme ples obohatili o benefiční činnost – skromný výtěžek minulého plesu byl věnován na podporu činnosti střediska Diakonie ČCE ve Dvoře Králové a zároveň na plese probíhala prodejní výstava výrobků klientů azylového domu Matky Terezy na Pouchově, jejíž výtěžek byl odevzdán Oblastní charitě na podporu tohoto azylového domu. K tomu je třeba dodat, že vlastní výtěžek plesu je vytvořen výhradně prodejem občerstvení, neboť zisk z prodeje lístků právě pokrývá nezbytné výdaje. A co dál? Pro nadcházející pátý ročník chceme objem benefice výrazně rozšířit. Proto jsme oslovili řadu potenciálních sponzorů a již nyní můžeme říci, že díky štědrým sponzorským darům budeme moci podpořit významnou částkou jak Oblastní charitu, tak i královédvorské středisko Diakonie ČCE. Opět počítáme s prodejní výstavou klientů domu Matky Terezy. S radostí dodáváme, že k benefici se připojila i skupina irských tanců Innkeepers, která se představí v předtančení a která se zřekla honoráře za své vystoupení ve prospěch benefiční činnosti Křesťanského bálu.

Na tomto místě chceme poděkovat všem, kdo tento ples podporují - účastí na benefici, veřejným předprodejem lístků, výrobou a prodejem občerstvení, ale i radou či jakoukoli další pomocí. Jejich podpora nám dává další motivaci a vzpruhu nést ve svém volném čase tento projekt dál.

Helena Melicharová)

Srdečně zveme všechny čtenáře na pátý ročník Křesťanského bálu v sobotu 13. ledna 2018 od 20 hodin do královéhradeckého Adalbertina k tanci, poslechu i popovídání.

Předprodej lístků probíhá v Národní kanceláři Papežských misijních děl na Velkém náměstí vedle kostela P. Marie v době od 9 do 16 hod., v jiné době po dohodě na tel. 604 838 882.

◀ Momentka ze svěcení zvonů, foto archiv města Lomnice nad Popelkou

Návrat zvonů do Lomnice nad Popelkou

První zvonění novými zvony Maria, Eliška a restaurovaným zvonem Mikuláš proběhlo v neděli 3. prosince v poledne. Ve zvonici se tak opět po sto letech rozezněly všechny tři velké zvony. Otevřena byla i budova zrekonstruované márnice, v níž nalezla sídlo stálá expozice o historii lomnických zvonů.

Návštěvníci se z výstavy dozvědí, že největší zvon, zrekvirovaný před sto lety za I. světové války, byl vyroben před čtyřmi staletími ze zbytků zvonů, roztavených při velkém požáru města 22. července 1590. Čtrnáct dní před letošním, po sto letech prvním zvoněním, nové zvony požehnal královéhradecký pomocný biskup Josef Kajnek. „Zvon – bicí hudební nástroj, který je tvořen tělem a srdcem. ... Je to něco tajemného až fascinujícího. Je to věc, která v životě lidském zvěstovala radost, ale i smutek, která dávala lidskému hemžení nějaký řád a smysl. Zasáhl však zlý osud a lidem byl ten pevný bod života odebrán i v Lomnici. Dnes tu však před námi opět stojí tři krásné zvony“, řekl na úvod slavnostního okamžiku požehnání zvonu starosta města Josef Šimek.

Lomnice nad Popelkou v roce 2008 převzala od církve budovu zvonice, jejíž vznik je datován do roku 1652. Kromě dřívější celkové opravy stavby došlo nyní, díky Spolku dobrovolných zvoníků, i k doplnění zvonů. Mikuláš, nejstarší zvon z roku 1591, byl používáním již značně poškozen a bylo ho nutné nově vyvařit. Zbrusu nový zvon Maria je největším zvonem ve zvonici. Třetím zcela novým zvonem je Eliška, nejmenší zvon ze tří, pojmenovaný po významné donátorce a majitelce lomnického panství Elišce z Martinic.

„Přál bych si, aby tyto zvony měly lepší osud než ty minulé. Vždyť v historii českých měst jsou neodmyslitelně spjaty náboženské rituály a tradice s životem lidí. Jsem přesvědčen o tom, že jsme si všichni vědomi významu dědictví našich předků. Zvony jsou součástí tohoto dědictví, historie. Z těchto důvodů je na lomnickou zvonici vracíme, aby zase po staletí mohly sdělovat důležité informace a jejich zvuk byl i nadále mostem mezi odkazem našich předků a poselstvím budoucím generacím“, prohlásil starosta města k zástupům Lomničáků.

a profesionálním růstu pedagogů i na spolupráci s rodiči a absolventy,“ řekla Vyvozilová. Dodala, že škola se zaměří především na žáky z věřících rodin, je ale otevřena všem zájemcům, kteří jsou ochotni respektovat její hodnoty.

Součástí školy, která využije volné prostory v budově stávající SOŠ Hotelové a služeb v ulici Na Lindovce, bude také internát a středisko volného času. Péči o studenty tam arcibiskupství svěří do rukou řádu Salesiánů Dona Boska. „Salesiánská výchova je založená na přesvědčení, že všechno důležité má mladý člověk uloženo v sobě a my mu chceme pomoci, aby to objevil a rozvíjel,“ sdělil salesiánský kněz P. František Bezděk z Fryštáku. Osobnostnímu rozvoji žáků má sloužit výchovný a pastorační program postavený na preventivním výchovném systému. „Ten se opírá o tři základní pilíře: rozum, víru a laskavost,“ dodal P. Bezděk.

Hodnoty, na kterých školu stavíme:

- Víra, odbornost a celkový růst žáků
- Salesiánská výchova založená na preventivním výchovném systému a asistenci
- Rodinné prvky (vzájemná důvěra a otevřenost, pozorný a lidský přístup k žákům, zdravá náročnost)
- Spoluzodpovědnost a profesionální růst pedagogů
- Spolupráce s rodiči a absolventy školy
- Příjemné a výchovné prostředí

Vyučování škola zahájí 1. září 2018. Škola bude mít vlastní internát a středisko volného času.

Bližší informace o možnostech studia poskytneme v průběhu ledna a února 2018. Informace ke škole podá Mgr. Zdislava Vyvozilová, vedoucí Centra pro školy, Arcibiskupství olomoucké, tel.: 587 402 243, e-mail: vyvozilovaz@arcibol.cz.

Karel Schwarzenberg v Salaši

Křesťanský akademický klub Salaš, sdružující studenty z královéhradeckých škol, pozval ve středu 29. 11. knížete Karla Schwarzenberga na večerní besedu do katakomb pod bývalou jezuitskou kolejí, dnešním Novým Adalbertinem, aby jim přiblížil pojmy šlechta, služba, vlast.

Ještě před tím se všichni sešli na bohoslužbě v kostele Nanebevzetí Panny Marie, kde Jeho jasnost knížete Karla přivítal plný chrám bouřlivým potleskem. Karel Schwarzenberg byl evidentně v dobré náladě, neboť vtipně a výstižně odpovídal na dotazy přítomných, mezi kterými nebyli jen studenti. Sám o sobě

(Kalendárium

Katechetického centra Biskupství královéhradeckého

- 1. 2. Oblastní setkání katechetů
- 6. 2. Pracovní setkání kněží, jáhnů a pastoračních asistentů
- 6. 2. Oblastní setkání katechetů
- 13. 2. Oblastní setkání katechetů
- 15. 2. Oblastní setkání katechetů
- 22. 2. Oblastní setkání katechetů
- 23. 2. Proškolení lektorů pro vstupy do škol (Poselství křesťanských svátků), téma Velikonoce
- 27. 2. Pracovní setkání kněží, jáhnů a pastoračních asistentů
- 27. 2. Oblastní setkání katechetů
- 28. 2. Oblastní setkání katechetů
- 1. 3. Oblastní setkání katechetů
- 12.–15. 4. Duchovní obnova pro katechety, Svátost smíření, Marianum – Janské Lázně, vede P. Jan Šlégr
- 25. 5. Noc kostelů
- červenec Letní katechetický seminář, bude upřesněno
- 26.–28. 10. Celostátní katechetický kongres, Třešť u Jihlavy

Demokratem je takový člověk, který se zodpovědně staví ke svým právům a povinnostem. Po vzniku republiky Masaryk prohlásil: „Demokracii bychom měli, chybí nám již jen ti demokraté.“ Zdá se, že tento stav stále trvá. Foto: archiv Salaše.

prohlásil, že svoji moudrost už dávno ztratil. Přesto promlouval velice zaslíbeně a pár minut věnoval i osobě prvního československého prezidenta Tomáše G. Masaryka. „*Není pochyb, že to byla jedna z nejvýznamnějších postav českých dějin. Masaryk byl katolík strašně zklamaný svojí církví, protože se církev pro své velké sepjetí se státem byrokratizovala a neodpovídala na potřeby své doby. Přesto se Masaryk zajímal o nejnovější teologii a to jsem měl možnost poznat v době, kdy jsem měl pod svojí správou zámek v Lánech a objevil jsem seznam knih, které měl Masaryk na nočním stolku. Masaryk se vždy hlásil ke Kristu*“, řekl k jeho osobě bývalý kancléř na Pražském hradě, který si dále postesknul na to, že tradiční české politické strany vzniklé v minulých stoletích jsou jako třikrát vylouhovaný pytlík čaje, protože ve svých programech nepřinášejí nic nového a stále se jen opakují, a že právě pro to se od nich lidé odvracejí. S humorem sobě vlastním pak parafrázoval Masarykovou heslo „Nebát se a nekrást“, které podle Schwarzenberka není v dnešní politice a době aplikovatelné, protože se změnilo na „Nebát se krásť“.

Během večera kníže Karel připomněl, že pojem šlechta jako stav od roku 1948 neexistuje, protože tehdejší šlechta byla rozpuštěna a tedy ani dnes se nedá o působení šlechty v dnešní společnosti mluvit, protože opravdu reálně neexistuje a zbyly z ní jen jednotlivé rodiny s historicky šlechtickým původem, které by měly být chráněny jako v přírodě ohrožený druh a po zesnutí vycpány a umístěny do muzea. Schwarzenberg dále řekl, že se díky svému veřejnému životu musel vzdát toho soukromého, kdy se mimo jiné aktivně zajímal o moderní architekturu či sochařství. Na druhou stranu mu například post ministra zahraničí přinesl možnost kouřit ty nejlepší druhy tabáku na světě, přestože si do své dýmky nacep nejraději čistý, přírodní, bez příchutí, nejlepší americký. „Jsem nadšený z papeže Františka, v mnohém mně jeho reformy a působení připomíná Jana XXIII., odpověděl na jednu z otázek na závěr besedy, kterou se smíchem ukončil slovy: „*Až teď jsem pochopil, proč se to tady jmenuje Salaš. Vždycky sem nějakýho vola naženete.*“

Pavel J. Sršeň)

Jak pomáhají tříkrálové peníze na Poličsku

Prožít poslední chvíle života doma s těmi nejbližšími, umožňuje nevléčitelně nemocným a jejich rodinám Domácí hospic sv. Michaela v Poličce. Letos opět pomohli i lidé, kteří přispěli do Tříkrálové sbírky. Poličská Charita, která službu zajišťuje, mohla z darovaných peněz uhradit potřebnou péči lékaře a psycho-terapeuta, zdravotní materiál a dopravu k pacientům. Jedním z nich byl také pan Petr, který zápasil se zhoubnou rakovinou. Takto na společné okamžiky s vděčností vzpomíná jeho mladší bratr Oldřich.

Petrovy cesty k domovu se zkracovaly

Mám bráchu. Před rokem zemřel na karcinom mízních uzlin. Jsem sice z nás tři kluků nejmladší, ale v životě nastanou chvíle, kdy musíte ustát roli staršího bráchy. Před asi dvěma lety jsem tuto roli obsadil já. Moje angažmá začalo nepatrnou bulkou, kterou si můj starší bratr Petr nahmatal v podpaží.

Lekl se, pochopitelně – také, kdo by ne. Zároveň to ale chlapsky bagatelizoval. Byl jsem to já, kdo ho přiměl k urychlené návštěvě lékaře. Nález byl jasný. Petr v Litomyšli podstoupil první operaci, při níž mu vyjmuli bulkou a při následném histologickém rozboru stanovili diagnózu: zhoubný melanom. Kolotoč dění se začal roztáčet.

Ze zdravého třiadvacetiletého muže se stal nemocný, ze zaměstnance osoba v dlouhodobé pracovní neschopnosti, stabilitu a bezpečí vystřídala nejistota. Po operaci následovala chemoterapie ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové. Bratrovo tělo však zvládlo pouze dvě, pak lékaři museli léčbu přerušit. A už se k ní nikdy nevrátili. Následovalo asi roční období klidu. Ale ten nikdy nebyl. Petr velmi rád jezdil na kole, i když byl nemocný, ale jeho cesty k domu se stále zkracovaly. Ubývalo mu sil.

Vyšetření PCT nacházelo stále nová ložiska melanomu, tu na ledvinách, tu na játrech... Toto období završila druhá operace. Lékaři dokonce vyjádřili i naději na zlepšení, ale lépe už nebylo. Petrův život se nezadržitelně blížil ke konci.

Domácí hospic sv. Michaela v Poličce, který pomáhá rodinám pečujícím o nevléčitelně nemocné, byl podpořen také z výtěžku Tříkrálové sbírky. Foto: Štěpánka Dvořáková

Do poslední chvíle spolu díky pomoci Charity

„Co dělat?“ Věděli jsme, že ho zachránit nedokážeme. Bylo nám jasné, že jediné, co pro něho můžeme udělat, je, zůstat do poslední chvíle při něm. Abychom to zvládli, potřebovali jsme podporu, a to velkou, protože není nic zoufalejšího, než bezmocně hledět na milovanou bytost v bolestech nebo zápasící po dechu. Od kolegů z práce jsem poprvé uslyšel, že místní Charita provozuje Domácí hospic sv. Michaela.

Kontaktovali jsme ho a dočkali se pomoci. Od té doby k nám dennodenně jezdila zdravotní sestra z Charity. Asi jednou za tři dny bratra navštívil hospicový doktor. Léčbu stále přizpůsoboval, aby se Petr cítil co nejlépe. Postupně se zvyšovaly dávky opiátů, takže se dařilo bolesti zvládat. Starali se i o nás. Říkali nám, jak je dobré s bráchou mluvit, utěšovali bratra a uklidňovali nás, pečující, a postupně všechny připravovali na to, co přijde. Psychologická pomoc hospicových pracovníků hodně pomohla právě mé mamince, aby to zvládla. /dokončení na str. 34

Začněte s námi nový rok dobrým skutkem!

Dobročinnou Tříkrálovou sbírku pořádá Charita ČR již poosmnácté. Tříkráloví koledníci putují od domu k domu a přinášejí lidem radostnou zprávu o příchodu Boží lásky na svět. Přitom prosí o dar na podporu lidí v nouzi. Přijměte, prosím, tyto vyslance potřebných, které budete potkávat kolem svátku Zjevení Páně 6. ledna v ulicích našich měst a obcí.

Jak poznáte koledníky?

Koledníky Charity poznáte podle toho, že vybírají finanční příspěvky do úředně zapečetěné pokladničky opatřené charitním logem a obdarovávají dárce drobnou pozorností – cukříky a kalendáříky. Vedoucí skupinky je vybaven průkazem koledníka.

V Hradci Králové požehná koledníkům na cestu biskup Jan Voškál v pátek 5. ledna v 8 hodin v katedrále Sv. Ducha. Na Hradecku sbírku doprovodí také fotosoutěž pro koledníky „O nejkrásnější kostým“. V Pardubicích bude sbírka slavnostně zahájena ve čtvrtek 4. ledna v 9:30 hod. na Pernštýnském náměstí. Koledníkům požehná pomocný biskup Josef Kajnek a v programu vystoupí pěvecký sbor Bonifantes.

Kde pomohou tříkrálové peníze

Výtěžek sbírky je tradičně určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším potřebným především v regionech, kde se sbírka koná. Část výnosu sbírky bude věnována na humanitární pomoc do zahraničí.

Například v naší diecézi na Královéhradecku budou koledníci prosit o dar na podporu **domácí hospicové péče** a na Náchodsku na podporu **domu na půli cesty** pro mladé lidi v nouzi. Na Ústecko-orlicku mohou lidé podpořit **sociálně terapeutické dílny** pro handicapované v Králíkách a na Pardubicku **pobytové odlehčovací služby** pro seniory a lidi se zdravotním postižením. Na Kutnohorsku budou lidé přispívat také na **rozvoj dobrovolnictví** a na Přeloučsku na **rekonstrukci nízkoprahového klubu** pro děti a mládež Jakub klub.

Naše Charity z části výtěžku podpoří také **humanitární projekty v zahraničí**, například kvalifikační kurzy pro mladé lidi bez vyučení a dětské večerní vzdělávání v oblasti Bangalore nebo výstavbu domků pro chudé v oblasti Belgaum v Indii. Tyto projekty realizuje Diecézní charita HK.

Charity pro vás připravily i spoustu **doprovodných akcí**, často ve spolupráci s farnostmi – tříkrálové koncerty a průvody, živé

(Tříkráloví koledníci z Kutné Hory. Foto: Markéta Machanová)

betlémy nebo soutěže, hry a promítání pro koledníky. Pozvánky najdete v rubrice Kalendář. Bližší informace o doprovodných akcích a záměrech sbírky naleznete také na www.hk.caritas.cz.

Každá koruna pomáhá

Do sbírky je možné přispět i pomocí dárcovské SMS ve tvaru: **DMS KOLEDA 30 na číslo 87 777** nebo odesláním finančního daru na konto: **66008822/0800 u České spořitelny, VS: 777**.

Pomoci můžete také sledováním **Tříkrálového koncertu v neděli 7. 1. od 18 hod. na ČT 1**. Vystoupí: Kryštof, Jelen a další. Moderují: Martina Kociánová a Jan Čenský (změna programu vyhrazena). Děkujeme Vám!

Generální partner: Nadace České spořitelny. Hlavní partner: T-Mobile. Hlavní mediální partner: Česká televize a Český rozhlas.

Více také na www.trikralovasbirka.cz a na www.facebook.com/trikralovasbirka.

Přejeme Vám hodně štěstí, zdraví a vše dobré v novém roce 2018.

Až u Vás zazvoní tři králové, kteří se prokáží pověřením české Charity, otevřete jim, prosím, nejenom dveře, ale také své srdce... Děkujeme vám!

(KALENDÁŘ NA LEDEN

Tříkrálové koncerty

- **3. ledna, Pardubice**, kostel sv. Jana v 19 hod. Účinkují pěvecké sbory Perštýn, Ludmila a Suk
- **4. ledna, Horní Ředice**, kostel sv. Václava v 18 hod. Vystoupí ZUŠ Holice
- **5. ledna, Holice**, KD v 18 hod. Koncert ZUŠ Holice
- **6. ledna, Pardubice**, Dům techniky v 16 hod. Koncert manželů Zdvihalových a jejich žáků
- **6. ledna, Jaroměř**, kostel sv. Jakuba v 17 hod.: účinkují sbory Ostrováček a Kapa. Pořádá ZŠ Na Ostrově a Gymnázium J. Žáka na podporu Tříkrálové sbírky
- **6. ledna, Trutnov**, kostel Narození Panny Marie. Koncert pěveckého sboru Chorea Corcontika
- **6. ledna, Bukovka**, sál Hospody U Václava v 17 hod. Účinkuje folklórní soubor Lipka Pardubice. Pořádá Obec Bukovka
- **6. ledna, Přibyslav**, fara v 18 hod.. S vánočními skladbami tradičně po koledě vystoupí mladí i velcí hudebníci z Malé Losenice a Přibyslavi
- **7. ledna, Humpolec**, ZUŠ G. Mahlera v 16 hod. Účinkuje pěvecký soubor Tucet
- **7. ledna, Ústí nad Orlicí**, kostel Nanebevzetí Panny Marie v 17 hod.
- **7. ledna, Pardubice**, kostel sv. Bartoloměje v 16 hod. Účinkuje Chrámový sbor pod vedením prof. Kuchválka
- **7. ledna, Červený Kostelec**, kostel sv. Jakuba Staršího v 17 hod. Talent našich sousedů aneb Vánoční mše lokálních skladatelů
- **13. ledna, Česká Třebová**, kostel sv. Jakuba v 17 hod.

Živé betlémy

- **5. ledna, Náchod**, Masarykovo nám. od 16 hod. Představení živého betlému a příchod Tří králů s hudebním doprovodem. Pořádá Děčko Náchod a Charita
- **6. ledna, Humpolec**, Horní nám. v 9 hod. Tradiční zahájení Tříkrálové sbírky ve městě. K malému Ježíškovi, kterého s výjimkou silných mrazů téměř vždy ztvární živé miminko, dorazí tři králové na koních a koledníci dostanou požehnání na cestu
- **7. ledna, Vepřová** (farnost Velká Losenice). Putovní hra „Čtvrtý z mudrců“ tradičně doprovodí sbírku ve farnosti. Pojednává o čtvrtém mudrci, který se třemi králi nedošel, protože po cestě konal dobré skutky a s Ježíšem se setkal až v okamžiku jeho ukřižování. Hraje až sedm desítek dětí i dospělých.

Betlémská hvězda

- **7. ledna, Jičín**, zámek – porotní sál od 16 hod.. Hudebně komponovaný pořad na podporu Tříkrálové sbírky.

Tříkrálový průvod

- **6. ledna, Polička**, od 9 hod. Průvod koledníků městem z Charity na nám. Palackého – požehnání koledníkům a jízdá tří králů na koních doprovázená žesťovými fanfárami Small Bandu.

Zpívání koledníků

- **7. ledna, Dobruška**, nám. F. L. Věka od 17 hod. Zhasnutí vánočního stromu, koledy a vyhlášení výsledku sbírky.

Ředitelská tříkrálová koleda

- **5. ledna, Havlíčkův Brod** od 8 hod. V centru města koledují ředitelka Charity s řediteli Muzea Vysočina a nemocniční lékárny. U charitního stánku Tříkrálové zastavení na Havlíčkově nám. se mohou kolemjdoucí zahřát a také dozvědět více o tradici Tří králů.

XXII. Charitní papírový ples

- **3. 2., Letohrad-Orlice**, Orlovna od 19.30 hod. Rezervace vstupenek na Charitě, Na Kopečku 356, Letohrad, tel. 465 621 281. Tentokrát jsou obzvláště vítáni návštěvníci v papírových modelech či doplňcích. Pořádá: Oblastní charita Ústí n. O. Výtěžek bude věnován na vybavení přístavby Centra pod střechou v Letohradě. Více na www.uo.charita.cz.

/ dokončení článku Jak pomáhají tříkrálové peníze... ze strany 31

Hospic nás vybavil i potřebnými pomůckami. Vzpomínám, snad na vůbec nejtěžší okamžik, když jsme z charitní půjčovny dovezli polohovací postel a ještě spolu s bratrem ji montovali. Přitom jsme oba věděli, že na ní zemře.

Odcházení mého bratra bylo klidné. Udělal jsem vše, co jsem mohl. Nemám vůči němu žádný dluh ani výčitky. Zůstaly jen pěkné vzpomínky. Aby to tak bylo, museli jsme my, pečující rodina, zvládnout velký úkol. A to se nám, s pomocí Domácího hospice sv. Michaela, podařilo. Jeho provoz je zčásti financován také z Tříkrálové sbírky, jak jsme se později dozvěděli. Takže i vy, tříkráloví dárci, máte v našem rodinném příběhu své pomyslné místo. Děkuje Vám za ně.

Štěpánka Dvořáková)

Více také na www.policka.charita.cz.

(AKTUALITY

V azylovém domě jsou na mrazy připraveni

Hradec Králové: Dům Matky Terezy v Hradci Králové je připravený na zimní mrazivé počasí, kdy lidé bez domova častěji vyhledávají jeho pomoc. Provoz denního centra je prodloužený a díky jednomu z dárců tu každé pondělí vaří pro klienty guláš. U letiště otevřela hradecká Oblastní charita ještě zimní noclehárnu pro muže s kapacitou 18 lůžek a také navýšila počet lůžek v Domu Matky Terezy pro ženy. „*Díky sbírkám jsme vytvořili dostatečnou zásobu obuvi, ošacení i potravin. Pro terén máme zásobu karimatek a přikrývek,*“ říká Dana Pechová, vedoucí Domu Matky Terezy v Hradci Králové.

Jana Karasová
s přispěním Oblastní charity HK

Adventní věnce pro domácí hospicovou péči

Pardubice: Až 80% lidí si přeje zemřít doma v kruhu nejbližších. Pardubická Charita v rámci zdravotní a hospicové služby pomáhá rodinám, které chtějí pečovat a být se svými blízkými až do konce. Služba je částečně hrazena zdravotními pojišťovnami. Tam, kde peníze nestačí, nastupují dárci. Před vánočními svátky Charita opět uspořádala benefiční akci Adventní věnce pro domácí hospicovou péči. Za vydatné pomoci dobrovolníků v Pardubicích, Holicích, Sezemicích, na Univerzitě Pardubice a v komerčních firmách jsme vyrobili přes šest stovek věnců. Ze srdce děkujeme všem, kteří se do této akce zapojili. Více na www.pardubice.charita.cz.

Jan Lohynský)

(Indické děti podporované v projektu Adopce na dálku. Foto: archiv

Přes dvě stovky indických dětí dokončilo základní školu

Indie/HK: Projekt Adopce na dálku® hradecké Diecézní charity umožňuje chudým indickým dětem získat kvalitní vzdělání. Důležitým mezníkem je dostudování 10. ročníku. Ukončené základní vzdělání dává žákům slušné možnosti budoucího uplatnění. Díky Adopci na dálku® dokončilo v uplynulém roce vzdělání 239 žáků. Někteří se přihlásili na dvouletý kurz, který je připraví na studium vysoké školy. Jiní navštěvují počítačové kurzy nebo si už našli práci. Děkuje všem dárcům za dlouhodobou finanční podporu indických dětí ve studiu!

Adopce na dálku DCH HK)

Centrum Holoubek vzdělávací institucí roku 2017

Holice: Rodinné a vzdělávací centrum Holoubek Oblastní charity Pardubice uspělo v celonárodní soutěži Vzdělávací instituce roku 2017. Soutěž pořádá Asociace institucí vzdělávání dospělých (AIVD). Holické centrum uspělo v konkurenci takových firem jako je nakladatelství Fórum a jazyková agentura Channel Crossing. Finále, kde Holoubek získal i ocenění publika za nejlepší prezentaci, proběhlo 15. 11. 2017 na galavečeru v Praze. Více na www.pardubice.charita.cz. Gratulujeme!

Jan Lohynský)

Oblastní charita Červený Kostelec hledá nového kolegu nebo kolegyni na pozici

hlavní účetní

Kontakt: Marie Vondráčková, tel. 491 610 316. Adresa: Oblastní charita – středisko Háčko, Manž. Burdychových 245, Červený Kostelec, 549 41. **Nástup:** možný ihned nebo po dohodě. **Místo výkonu práce:** OCH, Háčko Červený Kostelec. Zájemce budeme kontaktovat po zaslání životopisu a motivačního dopisu na e-mail: vondrackova@hospic.cz.

Více informací: www.ochck.cz.

Tvoříme pro Dítě v srdci

Obracíme se s prosbou na všechny dámy tvůrčího ducha a šikovných rukou.

Ve chvílích, kdy doprovázíme rodiny, které procházejí nelehké chvíle ztráty miminka, potřebujeme řadu věcí, které je nutné uplést, ušít, uháčkovat... Zde uvádíme některé z nich, s jejichž výrobou nám můžete pomoci právě vy. To, co zde uvádíme, berte pouze jako inspiraci, něco, co jsme již vyzkoušeli a osvědčilo se nám to. Jsme otevření novým nápadům.

1. Memoryboxy

pletení boxů z papírových ruliček

rozměry dno: 30 x 35 cm, výška 22 cm nebo menší: dno 30 x 24 cm, výška 12 cm

oboje s víkem, foto pro inspiraci v sekci memoryboxy,

natřít a ozdobit dle svého vkusu a výběru, každý memorybox je originál

2. Honzíkovi lodičky

Slouží pro miminka tak maličká, že se ani nedají ustrojit.

Rozměry: 20 x 8 cm až 40 x 15 cm

materiál: Dolphin Himalaya (aby byly měkké a jemné)

3. Žinylkové dečky

Rozeř 60 x 60 cm, na jehlicích vel. 5,5 na 40 ok,

materiál Dolphin Himalaya (nejlépe melírovaná příze,

není na ní tolik vidět skvrny od krve, když miminka

nejsou úplně čistá a nelze je pořádně umýt kvůli stavu kůže)

4. Košíky na miminko

viz foto, zatím nezkoušeno, budeme rádi za pokus

a podrobnosti z čeho jste vyráběli.

Velikostně na klasické miminko, tedy cca 60 x 30 cm. Lze i menší.

5. Hračky háčkované

Vždy dvě stejné, jednu dostává miminko, druhou rodiče.

Velikostně od 20 do 30 cm. Nejlépe medvídek nebo zajíček.

6. Šité košíky (něco na způsob hnízdečka)

Velikost 45 x 22 cm

Materiál: látka. Pozor, aby boky nepadaly.

7. Šité šatičky

něco na způsob delší košíčky na zavazování na ramínku, jako se to dělalo dřív. Pozor na rukávky, prosíme

dostatečně široké, aby tam mohla ruka volně vklouznout. Velikost jako na novorozené miminko, tedy cca vel. 50 - 56

Materiál: bavlna, krajka (někde šijí i z vyřazených svatebních šatů)

Pozor: potřebujeme ustrojit nejen holčičky do košíčky co připomíná šatičky, ale také chlapečky

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2018

KAŽDÁ
KORUNA
POMÁHÁ

Tříkráloví koledníci putují od domu k domu a přinášejí lidem radostnou zprávu o příchodu Boží lásky na svět. Přitom prosí o dar na podporu lidí v nouzi. Přijměte, prosíme, tyto vyslance potřebných. Prostřednictvím Charity ČR tak můžete účinně pomoci svým bližním.

**Tříkrálový koncert v neděli 7. ledna 2018 od 18 hodin
odvysílá v přímém přenosu ČT 1.**

DMS KOLEDA 30 na číslo **87 777**

Cena jedné DMS je 30 Kč, Charita ČR z každé DMS obdrží 29 Kč.

Více na www.darcovskasms.cz.

Tříkrálovou sbírku můžete podpořit také odesláním finančního daru
na účet: **66008822/0800** u České spořitelny, VS 777.

O koledování v naší diecézi více na www.hk.caritas.cz
a také na www.facebook.com/hk.caritas.cz.

www.trikralovasbirka.cz

www.facebook.com/trikralovasbirka

GENERÁLNÍ PARTNER
CHARITY ČR

HLAVNÍ PARTNER
CHARITY ČR

Česká televize
HLAVNÍ MEDIÁLNÍ
PARTNER

Český rozhlas
HLAVNÍ MEDIÁLNÍ
PARTNER